

Tillägg till översiktsplanen

LANDSBYGDSUTVECKLING I STRANDNÄRA LÄGEN i Ljungby kommun

LJUNGBY
KOMMUN

Antagen av kommunfullmäktige
den 30 augusti 2011 § 83

Medverkande:

Beställare
Kommunstyrelsen

Arbetsgrupp
Ulla Gunnarsson, planhandläggare (projektledare)
Henrik Johansson, planchef/stadsarkitekt
Carina Axelsson, miljöinspektör
Thomas Hultqvist, miljöinspektör
Anna Aracsy, samhällsplanerare

Förvaltningsgrupp
Eva Sigfridsson, socialförvaltningen
Britt-Marie Zeylon, barn- och utbildningskontoret
Hans-Gunnar Bremer, kommunledningskontoret
Jenny Svengård, kultur- och fritidsförvaltningen
Linda Melin, tekniska kontoret

Politikergrupp
Ann-Charlotte Wiesel, ordf kommunstyrelsen
Anne Karlsson, 1:e vice ordf kommunstyrelsen
Carina Bengtsson, 2:e vice ordf kommunstyrelsen

Marianne Eckerbom, ordf miljö- och byggnämnden
Lars Nordqvist, 1:e vice ordf miljö- och byggnämnden
Stefan Fredriksson, 2:e vice ordf miljö- och byggnämnden

Foto: Anna Aracsy, Carina Axelsson, David Karlsson
Illustrationer: Ulla Gunnarsson

FÖRORD

Kommunen vill ge förutsättningar för att hela kommunen ska leva och utvecklas. Ett led i detta är att ge förutsättningar för nya bostäder och verksamheter i strandnära lägen.

Strandskyddet ska långsiktigt trygga att medborgarna har tillgång till strandområden genom allemansrätten. Dessutom ska strandskyddet bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet. För att tillgodose syftena är det förbjudet att inom strandskyddsområden vidta vissa åtgärder, bland annat att uppföra nya byggnader. Men det finns möjlighet att få dispens om man kan ange ett särskilt skäl. I den nya lagstiftningen finns numera ett nytt särskilt skäl att hänvisa till, nämligen Landsbygdsutveckling i strandnära läge s.k. LIS.

För att kunna använda LIS som särskilt skäl måste kommunen ha en antagen översiktsplan med utpekade områden som kan anses som lämpliga för landsbygdsutveckling. Denna plan du håller i handen är Ljungby kommuns plan som redovisar 17 sådana områden.

Inom LIS-områden ska marken användas för boende, offentlig eller kommersiell service, verksamheter eller besöksnäringen.

Om något av dessa fyra kriterier uppfylls ska också bygglov sökas innan någon form av byggnation får göras. I samband med bygglov eller planläggning görs en utredning i varje enskilt ärende där lämpligheten ur olika synvinklar utreds. Dessutom ska möjlighet till ett godkänt avlopp alltid finnas.

I första hand gäller LIS för de 17 utpekade områdena men det finns ändå möjlighet att ansöka om strandskyddsdispens och bygglov utanför dessa områden och ange LIS som särskilt skäl.

Länsstyrelsen granskar alla strandskyddsärenden som kommunen handlägger och kan överpröva kommunens beslut om det finns sakliga eller formella fel.

Ann-Charlotte Wiesel
Kommunstyrelsens ordförande

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING	6
INLEDNING	8
Historik	8
Generellt strandskydd	8
Bakgrund	8
Syfte	8
VAD SÄGER LAGEN?	10
Tematiskt tillägg till översiktsplanen	10
Plan- och bygglagen (PBL)	10
Miljöbalken (MB).....	10
Riksintressen	10
Strandskydd	11
Allemansrätten	11
ROLLER OCH ANSVAR	12
Kommunen	12
Länsstyrelsen	12
Naturvårdsverket	13
Ideella föreningar.....	13
Fastighetsägare.....	13
SAMMANSTÄLLNING AV BEFINTLIGA	14
DOKUMENT	14
Landsbygdsprogrammet.....	14
Bolmen 2000	14
Översiktsplanen.....	15
STRANDSKYDDSREGLER ENLIGT	16
MILJÖBALKEN	16
Omfattning	16
Fri passage.....	17
Särskilda skäl till dispens från strandskyddet.....	18
Motiv som inte är särskilda skäl.....	20
LANDSBYGDSUTVECKLING I STRANDNÄRA LÄGEN I LJUNGBY	
KOMMUN	21
Landsbygd.....	21
Utökat strandskydd.....	22
Kriterier	23
Förutsättningar	24
Slutlig prövning.....	25
Ej geografiskt avgränsade områden.....	25
MELLANKOMMUNALA FRÅGOR.....	26
OMRÅDEN FÖR LANDSBYGDSUTVECKLING I STRANDNÄRA LÄGE	27
MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING	62
KOMMUNENS HANDLÄGGNING.....	71
Vägledande	71
Två steg.....	71
Olika exempel.....	71
REFERENSLISTA.....	73

SAMMANFATTNING

Enligt miljöbalkens sjunde kapitel är strandskyddet utformat som ett generellt områdesskydd och gäller vid hav, sjöar, vattendrag och öar i hela landet. Syftet är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv och att bevara goda livsvillkor på land och i vatten, för djur- och växtlivet.

I miljöbalken gäller nya regler från och med 1 juli 2009, som avser dispenser och upphävanden av strandskydd. Regler som gäller landsbygdsutveckling i strandnära lägen gäller från 1 februari 2010.

Särskilda skäl till upphävande av strandskyddet

För att upphäva strandskyddet måste något av följande sex skäl uppfyllas.

- Området har redan tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften.
- Området är genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering väl avskilt från området närmast strandlinjen.
- Marken behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet kan inte tillgodoses utanför området.
- Marken behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen kan inte genomföras utanför området.
- Området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området.
- Marken behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse.

Dessutom finns det ytterligare ett skäl som kan åberopas vid upphävande av strandskydd och det är landsbygdsutveckling i strandnära lägen. För att detta skäl ska kunna användas ska områden för landsbygdsutveckling pekas ut i en plan som denna.

Projektplan

Kommunstyrelsen i Ljungby kommun beslutade den 6 oktober 2009 att godkänna projektplanen till tillägg till översiktsplanen för strandskydd.

Syftet med planen är att redovisa områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS-områden) i enlighet med den nya lagstiftningen. Meningen är att stimulera den lokala och regionala utvecklingen i områden som har god tillgång till fria strandområden och där en viss byggnation kan ske utan att strandskyddets syften åsidosätts. Det handlar om åtgärder som främjar landsbygdsutveckling, bland annat sådana åtgärder som långsiktigt kan antas ge positiva sysselsättnings-effekter och som kan bidra till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden.

En viktig nyhet i den nya lagen är att det alltid ska finnas en fri passage på ca 25 meter mellan strandlinjen och byggnader eller anläggningar för att trygga allmänhetens tillgång till fria stränder och bevara goda livsvillkor för växt- och djurlivet på land och i vatten.

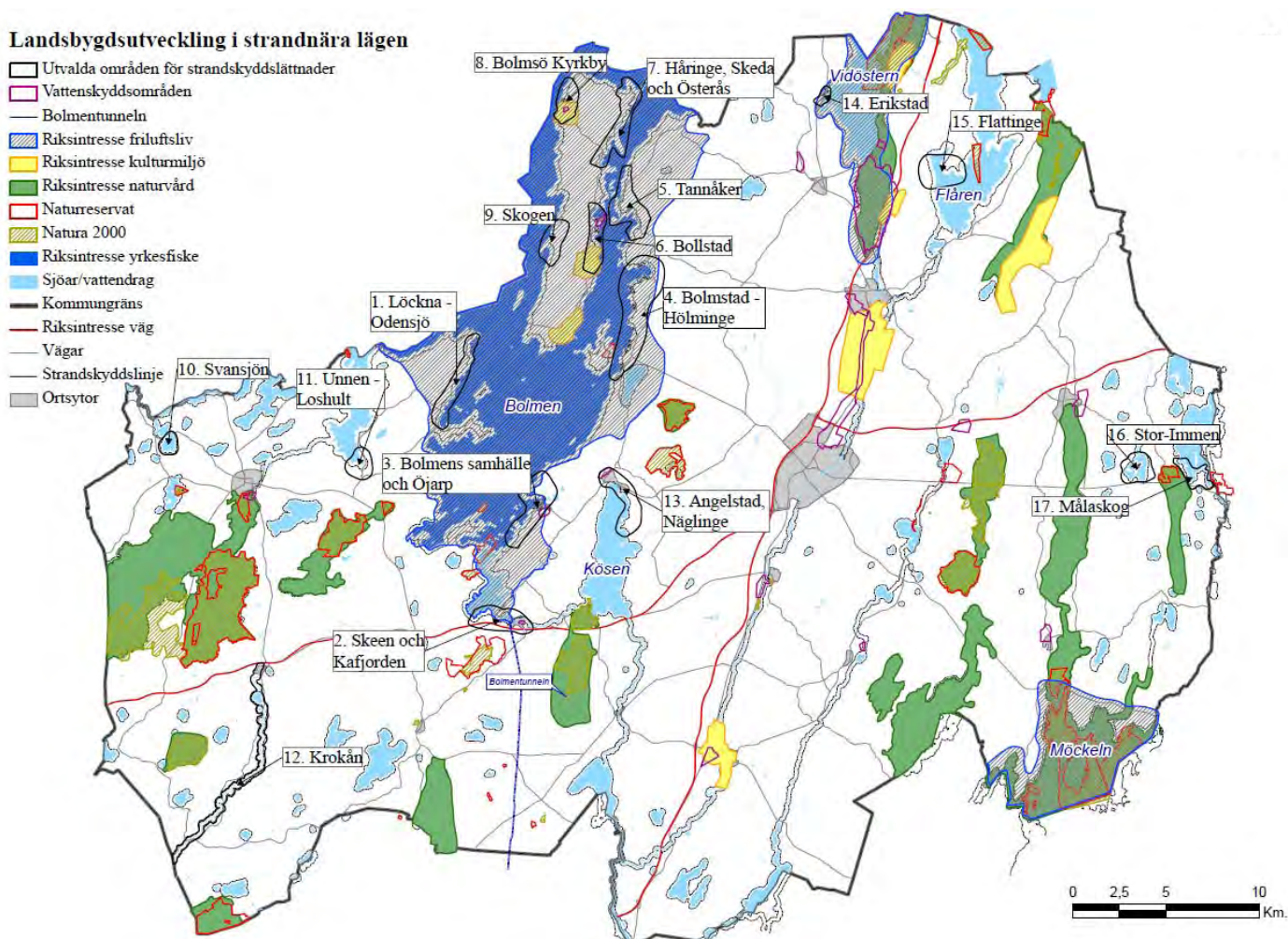
Planförslaget

I detta tillägg till översiktsplanen har 17 områden pekats ut som lämpliga för landsbygdsutveckling inom strandskyddat område. Varje ärende för sig måste ändå prövas genom detaljplan, bygglov eller särskilt beslut från miljö- och byggnämnden eftersom planen endast är vägledande för efterkommande beslut.

Enstaka en- eller tvåbostadshus kan inom LIS-område uppföras i anslutning till befintligt bostadshus.

Detta dokument är inte så detaljerat och kan inte vara så förtutseende att det i alla lägen kan ge en bedömning av lämpligheten för olika åtgärder vid en enskild strand. Det innebär att även om ett särskilt område inte är geografiskt utpekade kan det ändå prövas mot de kriterier som ställs för landsbygdsutveckling.

Utpekandet av områdena innebär inte att kommunen kommer att vara huvudinitiativtagare till att utveckla områdena. Utpekandet är ett kommunalt ställningstagande att vara positiv till lokala engagemang för bostadsbyggande och företagande inom de utpekade områdena. Det är fastighetsägarna själva som bedömer om möjligheterna ska utnyttjas eller inte.

Observera att gränserna för de utpekade områdena är ungefärliga. Noggrannare utredningar görs vid varje önskad etablering.

INLEDNING

Historik

Sveriges stränder är värdefulla som en naturtillgång med stor biologisk mångfald men även som en källa till naturupplevelser. Strandskydd och allemansrätt gör att vårt land är unikt i ett internationellt perspektiv. Redan på 1940-talet infördes bestämmelser i dåvarande byggnadslagen som gav länsstyrelsen möjlighet att förbjuda bebyggelse utanför planlagt område om området behövde skyddas på grund av till exempel naturskönhet, växtlighet eller andra särskilda naturförhållanden. Bakgrunden var att tillgängligheten till stränderna på sina håll höll på att försvinna på grund av omfattande strandnära bebyggelse.

Generellt strandskydd

Fram till 1975 innebar reglerna att länsstyrelsen utsåg områden där strandskydd skulle gälla. Syftet var att trygga tillgången till platser för bad och friluftsliv för allmänheten. Men lagstiftningen var inte tillräcklig för att hejda den omfattande expansionen av främst fritidshusbebyggelse som kom till under 1960-talet och början av 1970-talet. Detta byggande bidrog till att strandskyddet skärptes 1975 genom ändringar i naturvårdslagen. Ett generellt förbud mot att bygga vid stränderna både vid kusten och i inlandet infördes, kopplat till en möjlighet att ansöka om dispens från förbudet.

Vid en ändring i naturvårdslagen 1994 utvidgades strandskyddets syfte till att också ge skydd åt växt- och djurlivet.

Bakgrund

Riksdagen har beslutat om en ny lagstiftning för strandskyddet som innebär ett ökat inflytande för kommunerna. Lagstiftningen trädde i kraft den 1 juli 2009. Dels får kommunerna pröva frågor som berör dispenser från och upphävande av strandskyddet. Dels får kommunerna redovisa områden i översiktsplanen där lättnader från strandskyddet får ske.

Syfte

Kronobergs län är ett av de sjörikaste länen i Sverige och Ljungby kommun utgör inget undantag. Kommunen har många mindre och medelstora sjöar och vattendrag. Det är en målsättning för kommunen att kunna möjliggöra för nya boendemiljöer men även för andra verksamheter i attraktiva strandlägen. Detta ska ske i samklang med en god tillgänglighet längs med stränderna samtidigt som ett långsiktigt skydd ges för den biologiska mångfalden i strandområdena.

Avsikten är att ta fram en strandskyddsplan som redovisar områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Meningen är att stimulera den lokala och regionala utvecklingen i områden som har god tillgång till fria strandområden och där en viss byggnation kan ske utan att strandskyddets syften åsidosätts. Behovet att stimulera en sådan utveckling finns främst i landsbygdsområden som inte är belägna i närheten av stora tätorter. Med åtgärder som främjar landsbygdsutvecklingen avses bland annat sådana åtgärder som långsiktigt kan antas ge positiva sysselsättningseffekter och som kan bidra till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden.

Strandskyddsplanen ska vara en användbar plan för politiker, tjänstemän och kommuninvånare. Med tydliga avsiktsförklaringar ska planen underlätta det kommunala arbetet och samtidigt skapa en tydlighet gentemot människor som bor och verkar i kommunen. Planen är även en överenskommelse mellan kommunen och staten (länsstyrelsen).

Strandskyddsplanen omfattar hela kommunen och görs som ett tillägg till översiktsplanen. Det betyder att tillägget ska läsas och gälla tillsammans med den kommunomfattande översiktsplanen. Vid en revidering av den kommunomfattande översiktsplanen kommer tillägget till översiktsplanen att arbetas in.

Planen är inte juridiskt bindande men den ska vara en vägledning för kommunen vid bland annat detaljplanering och bygglovgivning samt vid dispenser från eller upphävande av strandskyddet.

VAD SÄGER LAGEN?

Tematiskt tillägg till översiktsplanen

Med en särskild översiktsplanering för strandskydd kan kommunen i förväg tala om var man anser att byggnation i strandnära lägen kan vara lämpligt. Översiktsplanen är vägledande för efterföljande beslut. Det gäller när kommunen prövar uppförande av olika byggnationer eller när andra beslut tas som rör mark- och vattenanvändningen i kommunen. Därför är det viktigt att översiktsplanering görs för strandskydd.

Ljungby kommuns översiktsplan antogs så sent som år 2006. Därför finns ingen anledning att arbeta om planen enbart för strandskyddets skull. I stället görs ett tematiskt tillägg som ska gälla för samma tid och behandlas lika som översiktsplanen. När denna i ett senare skede revideras ska ett särskilt avsnitt om strandskydd finnas med i översiktsplanen.

Plan- och bygglagen (PBL)

Enligt plan- och bygglagens andra kapitel ska mark- och vattenområden användas för det eller de ändamål de är mest lämpade för. Där står också att en långsiktig god hushållning med mark och vatten samt med energi och råvaror skall främjas. Det är plan- och bygglagen som styr hur planprocessen ska gå till.

Ett tematiskt tillägg till översiktsplan handläggs som en översiktplan enligt plan- och bygglagens tredje kapitel. Lagstiftningen ställer vissa grundläggande krav på hur en översiktsplan ska vara utformad men ger även en stor frihet för det närmare innehållet.

Tillägget till översiktsplanen antas av kommunfullmäktige men är inte juridiskt bindande. För att ett ställningstagande i tillägget ska bli juridiskt bindande ska det följas upp med områdesbestämmelser eller detaljplan samt dispens från eller upphävande av strandskyddet.

Miljöbalken (MB)

Bestämmelser för hushållning med mark och vattenområden

Miljöbalkens tredje och fjärde kapitel innehåller bestämmelser för hushållning med landets mark- och vattenområden. Enligt bestämmelserna ska mark- och vattenområden användas till det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för. Hushållningsbestämmelserna hanterar både bevarande- och nyttjandeintressen. Vid konflikt mellan olika intressen ska det ändamål prioriteras som på lämpligaste sätt främjar god hushållning.

Riksintressen

Om de allmänna intressena är viktiga för något område kan de ges status av riksintresse. Områden med riksintressen ska skyddas mot ingrepp eller åtgärder som kan innebära påtaglig skada för riksintresset. I Ljungby kommun finns riksintressen för naturvård, kulturmiljövård, friluftsliv, kommunikation, yrkesfiske och totalförsvaret.

En sammanställning av samtliga riksintressen i Ljungby kommun finns på en karta i slutet av dokumentet.

Strandskydd

Enligt miljöbalkens sjunde kapitel är strandskyddet utformat som ett generellt områdesskydd och gäller vid havet, sjöar, vattendrag och öar i hela landet. Syftet är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv och att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet.

I miljöbalken gäller nya regler från och med 1 juli 2009. Dessa avser dispenser och upphävanden av strandskydd. Regler som gäller landsbygdsutveckling i strandnära läge gäller från 1 februari 2010. De nya reglerna syftar till att öka det lokala och regionala inflytandet över strandskyddet.

Strandskyddsreglerna beskrivs mer ingående längre fram i texten.

Allemansrätten

Allemansrätten är ingen lag, men är sedan 1994 inskriven i grundlagen. I grova drag innebär allemansrätten en begränsad rätt – eller kanske snarare möjlighet – för var och en att färdas över annans mark och att tillfälligt uppehålla sig där. Vi får plocka bär, blommor, svamp och en del annat som växer i naturen.

Men nyttjandet av allemansrätten är också förenat med skyldigheter. Skyldigheten att visa hänsyn beskrivs på följande sätt i miljöbalkens avdelning om skydd av naturen: ”Var och en som utnyttjar allemansrätten eller annars vistas i naturen skall visa hänsyn och varsamhet i sitt umgänge med den.”

I propositionen 2009/10:238 föreslår regeringen ett mål för friluftspolitiken: att stödja människors möjligheter att vistas i naturen och utöva friluftsliv där allemansrätten är en grund för friluftslivet. Målet innebär att:

- Naturen är tillgänglig för alla
- Personligt och ideellt engagemang står i centrum
- Allemansrätten värnas
- Det hållbara brukandet tar hänsyn till friluftslivets behov
- Kommunernas ansvar för den tätortsnära naturen är starkt
- Friluftslivet bidrar till landsbygdsutveckling och regional tillväxt
- Skyddade områden är en tillgång för friluftslivet
- Friluftslivet har en given roll i skolans arbete
- Fysisk aktivitet och avkoppling stärker folkhälsan
- Beslut om friluftsliv fattas med god kunskap

ROLLER OCH ANSVAR

Kommunen

Kommunen får upphäva strandskydd i detaljplaner och ge dispens om det finns särskilda skäl och om det inte strider mot strandskyddets syfte.

Strandskyddet återinträder automatiskt när en detaljplan upphävs eller ändras. Kommunen får i anslutning till att en ny detaljplan antas göra en ny prövning av om strandskyddet ska gälla inom planområdet och upphäva strandskyddet genom en bestämmelse i den nya planen. Strandskyddet bör inte upphävas i större omfattning än vad som behövs för att genomföra planen.

Kommunen ska i översiktplanen redovisa områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen. I dessa områden kan dispens ges om åtgärden bidrar till en långsiktig utveckling av landsbygden eller om det gäller bostadshus i anslutning till befintlig bebyggelse.

Alla bostäder och verksamheter på landet måste vara kopplade till en godkänd avloppsanläggning. På flera platser i kommunen finns gemensamma anläggningar och på vissa platser har kommunen anordnat avloppsanläggningar.

För kommunal utbyggnad av allmän vatten- och avloppsanläggning krävs att minst 20 fastigheter ligger samlat. Förutsättningen för utbyggnad är att kommunfullmäktige beslutar om verksamhetsområde för allmän va-anläggning. Utbyggnad av allmän anläggning finansieras av anslutningsavgifter som fastighetsägarna betalar. Vid speciella fall kan särtaxa komma att tillämpas för att kunna finansiera en utbyggnad.

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen är behörig att upphäva strandskyddet för område i detaljplan som behövs för byggande av vägar och järnvägar och som inte omfattas av en fastställd arbetsplan respektive järnvägsplan. Om det finns arbetsplan eller järnvägsplan behöver strandskyddet inte upphävas.

Länsstyrelsen är också behörig att upphäva strandskyddet i skyddade områden om det gäller ett områdesskydd som någon annan än kommunen har beslutat om. Det rör sig om områden som nationalparker, naturreservat, kulturresevat, naturminne, biotopskyddsområde, djur- och växtskyddsområde, miljöskyddsområde, vattenskyddsområde och Natura 2000-område.

Länsstyrelsen ska också granska dispenser och upphävanden som lämnats av kommunen och kan överpröva beslutet om det finns sakliga eller formella fel.

Länsstyrelsen granskar översiktplanen och avger granskningsyttrande efter utställning. Länsstyrelsens eventuella synpunkter har betydelse vid prövning av strandskyddet vid dispenser och upphävande.

Naturvårdsverket

Naturvårdsverket har ansvaret att granska och kan överklaga beslut som länsstyrelsen fattat.

Ideella föreningar

De ideella föreningar som enligt stadgarna verkar för naturskydd, miljöskydd och friluftsinressen ges möjlighet att överklaga beslut om dispenser. Det finns ett krav på att föreningarna ska ha varit verksamma i tre år och ha minst 2000 medlemmar i Sverige.

Fastighetsägare

Ur fastighetsägarens synvinkel ska LIS-områden ses som en möjlighet att utveckla markanvändningen, inte som ett krav. Det är fastighetsägarna själva som bedömer om möjligheterna ska utnyttjas eller inte.

SAMMANSTÄLLNING AV BEFINTLIGA DOKUMENT

Landsbygdsprogrammet

Landsbygdsprogrammet, som antogs av kommunfullmäktige i oktober 2009, har arbetats fram i en gemensam process mellan avdelningen för näringsliv och utveckling och miljö- och byggkontoret på Ljungby kommun samt landsbygdsrådet. Landsbygdsrådet består av representanter från lokala utvecklingsgrupper t.ex. sockenråd.

Syftet med landsbygdsprogrammet är att uppnå ett av de övergripande målen i kommunens vision ”Ljungby kommun ska vara en av de bästa kommunerna att leva och bo i.”

Ett av målen i programmet är att uppmuntra människor att starta och driva dagligvarubutik eller annan näringsverksamhet, exempelvis inom besöksnäring. Ett annat mål är att uppmuntra initiativ till att öka tillgänglighet och utveckling av landsbygdens sevärdheter.

Dessa mål kan kopplas till landsbygdsutveckling inom strandskyddsområde. Vid till exempel etablering av turistverksamhet som camping och kanotuthyrning är närhet till stränder en förutsättning. Aktiviteter som bidrar till ökad tillgänglighet kan vara upprustning eller nyanläggning av mötesplatser som till exempel grillplatser, nya utflyktsmål och satsningar på publika arrangemang i attraktiv miljö.

Nya attraktiva bostäder på landsbygden kan bidra till att fler flyttar till området. Fler invånare ger i sin tur större underlag för områdets samhällsservice. Nya sjönära bostäder kan vara en förutsättning för att bygdens dagligvarubutik och skola ska finnas kvar i framtiden. Dessutom ger ökat kundunderlag bättre förutsättningar för fler busslinjer i kollektivtrafiken.

Bolmen 2000

Projektet Bolmen 2000, med avslut i oktober 2001, har haft som syfte att skapa en samsyn mellan de tre länsstyrelserna i Halland, Jönköping och Kronoberg samt mellan Hylte, Värnamo, Ljungby och Gislaveds kommuner vid utvecklingen av Bolmenområdet.

Några av slutsatserna som dragits i projektet gäller bebyggelse:

- Det bör vara möjligt att på vissa platser bygga närmare sjön Bolmen än 200 meter, som är det gällande strandskyddet. För vissa platser bedöms att det kan finnas särskilda skäl att gå närmare vattnet, medan man i andra fall kan behöva större avstånd än 200 meter.
- Vid placering och utformning av ny bebyggelse skall hänsyn tas till landskapsbilden och naturvärdena på platsen. Bostadshus med träfasad och sadeltak är normalt en tillräcklig anpassning till landskapsbilden och till natur- och kulturvärdena på platsen. I känsliga lägen kan en större anpassning krävas.
- Den nya bebyggelsen, som utgör en komplettering av befintlig permanent- eller fritidshusbebyggelse, ska kunna lokaliseras inom befintligt bebyggelsemönster men med hänsyn till tillgängligheten till stranden.

Översiktsplanen

I översiktsplanen för Ljungby kommun, antagen av kommunfullmäktige 2006 tas strandskyddsområden upp i ett avsnitt. Planen tar upp följande punkter som ställningstaganden och förslag till utredning.

- Den stora mängden sjöar och vattendrag i kommunen borde kunna medge ett större utnyttjande av strandskyddsområden för till exempel bostadsbebyggelse. Detta kräver dock att det finns en god kunskap om sjöarnas biologiska värden och var olika typer av exploateringar kan vara lämpliga. En annan förutsättning är att allmänhetens tillträde till sjöarna inte försämras.
- Det bör vara lättare att medge strandskyddsdispenser inom det utökade strandskyddet, som i kommunen är utökat från 100 meter till 200 meter vid sjöarna Bolmen, Vidöstern, Möckeln, Flåren, Furen och Unnen.

Utvecklingsstrategi för Leader Linné

Ljungby kommun ingår i leaderområdet Leader Linné och utvecklingsstrategin antogs av kommunstyrelsen 2008. Utvecklingsstrategin har tagits fram av projektledare och representanter från ideell, privat och offentlig sektor. Representanterna kommer ifrån de sex kommunerna Alvesta, Ljungby, Markaryd, Värnamo, Växjö och Älmhult.

Syftet med utvecklingsstrategin är bland annat att beskriva visionen med leaderverksamheten. Visionen är ”Leader Linné ska utveckla områdets unika värden, stötta företagsamma människor och lägga grunden för ett hållbart och kreativt samhälle.” Syftet är även att beskriva de fem målen:

- Utveckla företag och livskraftig entreprenörsanda.
- Ta tillvara och utveckla natur- och kulturresurser.
- Utveckla flexibla kommunikationer och småskalig infrastruktur.
- Främja god livsmiljö, unik identitet och öppen mentalitet.
- Sätta fokus på miljö- och klimatarbete.
-

Leader Linné har pengar att fördela till olika leaderprojekt under perioden 2007 – 2013. Flera leaderprojekt som har startat i Ljungby kommun innehåller aktiviteter som kommer att genomföras nära sjöar i attraktiv miljö. Till exempel anläggning av vandrings- och cykelleder samt båtbyggor.

STRANDSKYDDSGREGLER ENLIGT MILJÖBALKEN

Omfattning

Strandskyddet omfattar land- och vattenområdet 100 meter på båda sidor om strandlinjen. Länsstyrelsen får utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen om det behövs för att tillgodose något av strandskyddets syften. Enligt huvudregeln i strandskyddslagen är det förbjudet att vidta vissa åtgärder inom strandskyddsområde. Om det finns särskilda skäl kan länsstyrelsen eller kommunen ge dispens från förbuden.

Enligt miljöbalkens 7 kapitel finns det ett antal åtgärder som **inte** får utföras inom strandskyddsområden:

- Nya byggnader får inte uppföras.
- Byggnader eller byggnaders användning får inte ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt.
- Grävningar eller andra förberedelsearbeten får inte utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses enligt ovanstående punkter.
- Åtgärder får inte vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter.

I följande fall gäller **inte** förbuden:

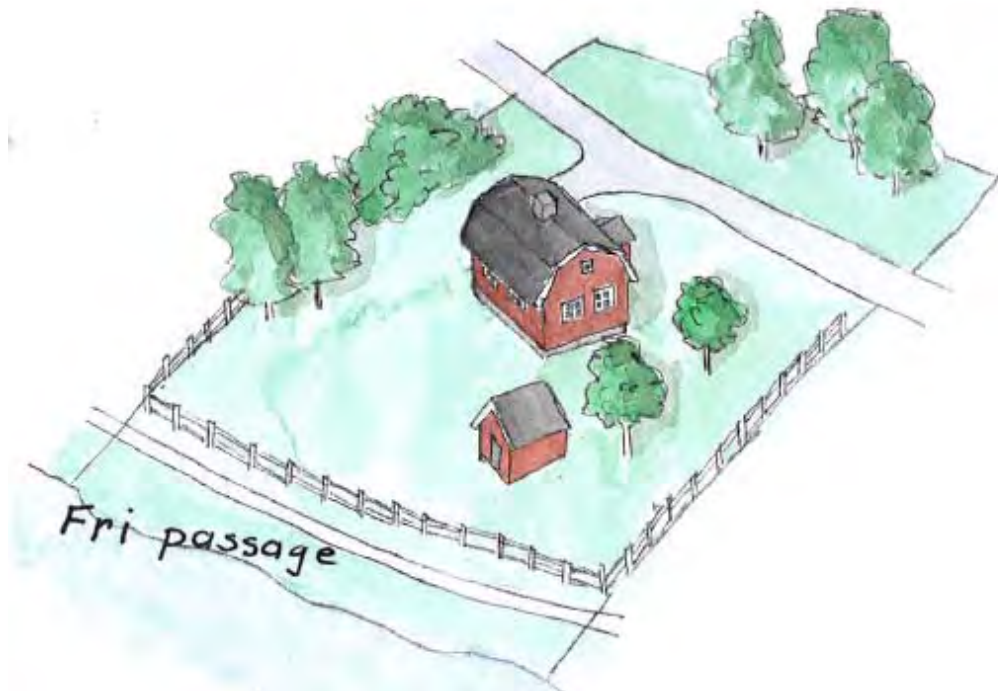
- Byggnader, anläggningar, anordningar eller åtgärder som inte avser att tillgodose bostadsändamål, om de behövs för jordbruket, fisket, skogsbruket eller renskötseln och de för sin funktion måste finnas eller vidtas inom strandskyddsområdet.
- Verksamheter eller åtgärder som har tillåtits av regeringen eller som omfattas av ett tillstånd enligt miljöbalken eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken.
- Byggande av allmän väg enligt en fastställd arbetsplan enligt väglagen.
- Byggande av järnväg enligt en fastställd järnvägsplan enligt lagen om byggande av järnväg.

Länsstyrelsen kan lämna tillåtelse till kompletteringsåtgärder till en huvudbyggnad som görs inom 15 meter från huvudbyggnaden men inte närmare strandlinjen än 25 meter inom en tomtplats som tidigare fått strandskyddsdispens.

Fri passage

För att trygga allmänhetens tillgång till fria stränder och bevara goda livsvillkor för växt- och djurlivet på land och i vatten ska det alltid finnas en fri passage mellan strandlinjen och byggnader eller anläggningar. Detta gäller inte om en sådan användning av området närmast strandlinjen är omöjlig med hänsyn till de planerade byggnadernas eller anläggningarnas funktion.

Det är funktionen av den fria passagen som är det väsentliga, alltså att passagen ska vara och upplevas som tillräckligt bred för att människor inte ska avhålla sig från att vistas på platsen och passera. Bredden på den fria passagen är beroende av förhållandena på platsen, variationer i vattenstånd med mera men bör aldrig vara mindre än några tiotal meter i bredd från strandlinjen. Vid tätare bebyggelse är det viktigt att gränsen mellan privat och allmänt är tydlig. Då är det lämpligt att den fria passagen markeras i terrängen genom en häck, ett staket eller annan gränsmarkering.

Ett staket eller häck visar tydligt var tomtplatsen slutar och var allmänheten har tillträde.

Särskilda skäl till dispens från strandskyddet

Vid ansökan om dispens från strandskyddet måste något av följande sju särskilda skäl uppfyllas.

1. Dispensen avser ett område som redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften.

Sådan mark utgörs ofta av etablerad hemfridszon eller beslutad tomtplats runt ett bostadshus. Komplementbyggnader inom hemfridszonen eller tidigare beslutad tomtplats eller en ersättningsbyggnad för samma ändamål som en befintlig eller nyligen avlägsnad byggnad kan vara skäl för dispens.

Att det finns en lucktomt är däremot **inte** ett skäl som kan tillämpas enligt den nya lagstiftningen.

2. Dispensen avser ett område som genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen.

Avskiljande exploateringar är sådant som tydligt hindrar allmänheten att röra sig från den aktuella platsen till stranden. Exempel är större vägar eller järnvägar, inhägnade industriområden eller sammanhängande bebyggelse i flera riktningar mellan den aktuella platsen och vattnet.

Dispens kan ges då en större väg skiljer fastigheten från vattnet.

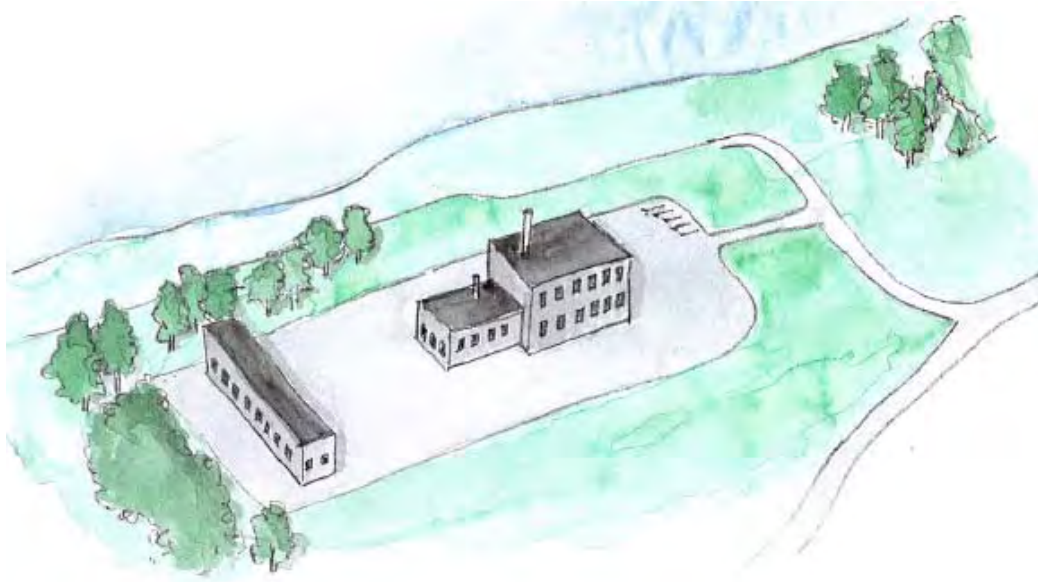
3. Dispensen avser ett område som behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området.

I första hand gäller det bryggor, men bedömningen är inte enkel utan måste ske utifrån förhållandena i det enskilda fallet.

4. Dispensen behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen kan inte genomföras utanför det strandskyddade området.

Exempel på pågående verksamheter är industrier, hamnområden och andra typer av verksamheter där utvidgningen av verksamheten inte kan genomföras utanför strandskyddat område.

Däremot gäller det inte för bostadsbyggnader och inte heller för fritidshus, uthyrningsstugor och campingstugor på campingplatser

Dispensen behövs för att utvidga en pågående verksamhet, till exempel industri eller hamnområde, och utvidgningen kan inte genomföras utanför det strandskyddade området.

5. Dispensen avser ett område som behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området.

En prövning ska göras om åtgärden måste ske inom strandskyddsområdet. Åtgärder som kan komma ifråga är till exempel sådana som tillgodoser kommunens behov av tätortsutveckling, olika typer av infrastrukturanläggningar, anpassning av miljön för bättre tillgänglighet för funktionshindrade eller åtgärder som är förutsättningar för frilufts-, naturvårds-, miljöintressen eller kulturhistoriska värden inom strandskyddsområdet.

6. Dispensen avser ett område som behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse.

Ett mycket angeläget intresse innebär mycket speciella omständigheter som är mer eller mindre unika till sin karaktär. Möjligheten att nyttja detta skäl är litet, eftersom strandskyddet är ett allmänt intresse som är så starkt att det i normalfallet har företräde framför andra allmänna eller enskilda intressen.

7. Särskilda skäl för dispens för landsbygdsutvecklingsområden i strandnära lägen.

En förutsättning för att tillämpa de särskilda skälen för landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS-område) är att området finns utpekade som ett sådant i denna strandskyddsplan. Utöver dessa kan det finnas andra strandnära lägen som ligger utanför utpekade områden som också kan vara lämpliga för landsbygdsutveckling.

Inom ett område för landsbygdsutveckling i strandnära läge kan ett särskilt skäl för att pröva en dispens vara att en byggnad, verksamhet, anläggning eller åtgärd bidrar till utveckling av landsbygden.

Det kan handla om mindre anläggningar för turism eller näringsverksamhet, till exempel affärer, servicefunktioner, campingstugor, kanotuthyrning, strandcafé eller försäljning av fiskprodukter. Det kan även handla om ideell verksamhet med betydelse för det lokala föreningslivet, till exempel lokaler för sim- eller kanotklubb eller scoutverksamhet.

Enstaka en- eller tvåbostadshus kan inom LIS-område uppföras i anslutning till befintligt bostadshus.

Ett utpekande av LIS-områden i en översiktsplan betyder inte att landsbygdsutveckling alltid medför ett beslut om upphävande av eller dispens inom strandskyddet. Det särskilda skälet "landsbygdsutveckling" skall i varje enskilt ärende vägas mot reglerna om strandskyddets syften avseende allmänhetens tillgänglighet och påverkan på livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Motiv som inte är särskilda skäl

För att få dispens från strandskyddet är en förutsättning att strändernas natur- och friluftsvärden inte äventyras. För att få dispens måste något av ovanstående särskilda skäl anges. I vissa fall anges ogiltiga skäl; här är några exempel:

- att området sällan eller aldrig besöks
- att stranden är otillgänglig, oländig, stenig, dyig eller att naturförhållandena på annat sätt gör området olämpligt för bad och friluftsliv
- personliga skäl, som till exempel återflyttning till gamla hemtrakter eller föräldrars eller barns önskan om att bo nära familjen.

LANDSBYGDSUTVECKLING I STRANDNÄRA LÄGEN I LJUNGBY KOMMUN

Landsbygd

Enligt landsbygdsprogrammet för Ljungby kommun definieras landsbygd som den del av kommunen som ligger utanför centrala Ljungby. I västra kommundelen är det mest glesbefolkat, endast 0-5 invånare per kvadratkilometer. 99 procent av kommunens totala yta utgörs av landsbygd av skiftande karaktär. Den består av skogslandskap, åker- och betesmarker samt insjöar och vattendrag.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

De konkurrensfördelar det innebär för verksamheter och boende med vattennära lägen kan på ett planerat sätt långsiktigt stimulera den lokala och regionala utvecklingen. Arbetstillfällena skapas och bidrar till en levande landsbygd, det stärker den lokala servicen och bidrar till en ökad kommuninflyttning. Det är den grundläggande målsättningen för kommunen, som har ett behov av en ökad befolkning. Varje åtgärd som kan stärka kommunen och bidra till en ökad befolkning och ökat underlag för offentlig och kommersiell service är viktig.

Ljungby stad är beroende av ett livskraftigt omland liksom landsbygden är beroende av en stark centralort; det finns alltså ett ömsesidigt beroende.

Vissa områden som redan är ianspråkta på ett eller annat sätt kan göras ännu bättre eller mer flexibla genom ny byggnation. Då kan fler få tillgång till de vackra miljöer som idag är svåra att få kontakt med. Det viktigaste är nog att behålla en levande landsbygd genom att landsbygden befolkas och bebyggs där det är lämpligt.

All planering vid vatten ska ske med hänsyn till det växt- och djurliv som finns på den aktuella platsen. Inga sjöar får kringbyggas helt och en fri passage ska alltid finnas närmast stranden så att allmänheten inte stängs ute från strandområdena.

Vid planering av byggnation nära vatten är det viktigt att se på riskerna för erosion, översvämning och stigande vattennivåer i samband med klimatförändringar.

Med område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen avses enligt miljöbalken:

- Ett område som är lämpligt för utvecklingen av landsbygden.
- Ett område som är av ett sådant slag och har en så begränsad omfattning att strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt.
- Ett område som endast har en liten betydelse för att tillgodose strandskyddets syften i ett område i eller i närheten av tätorter.

Utökat strandskydd

Strandskyddet omfattar land- och vattenområdet intill 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd (strandskyddsområde).

I Ljungby kommun gäller idag utökat strandskydd på land till 200 meter för sex sjöar:

- Bolmen
- Flåren
- Furen
- Möckeln
- Unnen
- Vidöstern

Efter 31 december 2014 gäller 100 meter strandskydd vid alla sjöar. Men Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen, om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften. Avsikten är att det ska finnas ett tydligt och långsiktigt behov av ett utvidgat strandskydd. Med största sannolikhet kommer de sjöar som har utökat strandskydd idag även i fortsättningen att ha kvar det.

Klimatförändringar

Enligt SMHI påverkas de svenska vattenflödena av ett förändrat klimat genom ökad avrinning, förändringar i avrinningsförlopp och förändringar för vattenkraft och dricksvattenförsörjning.

Hur extrema vattenflöden kan komma att påverka är ännu mycket osäkert. En ökad risk för översvämningar verkar dock troligt eftersom avrinningen redan i medeltal är större, speciellt under höst och vinter. En ökad vattenföring i reglerade vattendrag kan innebära en ökad risk för dammbrott men kan samtidigt ge förutsättningar för ökad elproduktion.

Kvaliteten på råvatten för dricksvattenförsörjning kan komma att påverkas negativt till följd av minskad sommartillrinning och ökad temperatur i våra sjöar.

Enligt SMHI kommer klimatförändringar att innebära konsekvenser för byggnader och för hur de planeras. Vid höjda havsnivåer skapas problem för strandnära bebyggelse och risk för ras, skred och marksättningar ökar. Därför är det väldigt viktigt att inte placera bebyggelse där det är flackt eller nära strandkanter som är branta. Vid planering av nya områden eller vid bygglov ska detta studeras noggrant i varje ärende och geologiska undersökningar kan också krävas.

Sjön Bolmen är via Bolmentunneln dricksvattentäkt för ett antal kommuner i Skåne. Därför är det särskilt viktigt att i kommande detaljplanearbete noggrant diskutera vattenskyddsfrågor både med kommunerna runt Bolmen och med Syd-vatten.

Kriterier

Vid utpekandet av lämpliga områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen har följande kriterier varit vägledande. Dessa kriterier ska även vara vägledande då geografiskt utpekat område i översiktsplanen saknas.

Boende

I dag är det främst i Ljungby stad som nybyggnation av bostadshus sker. För Ljungby kommun är varje tillskott av nya bostäder, såväl fritidsboende som permanentboende, värdefullt och betraktas i grunden som något positivt.

Många människor väljer att bosätta sig i sina fritidshus permanent. Även de som nyttjar fritidshuset under en längre del av året ökar. Samma krav behöver därför ställas på lokalisering oavsett om den aktuella byggnationen avser fritidshus eller permanentboende.

I Ljungby kommun sker många nylokaliseringar genom enstaka kompletteringar intill befintlig bebyggelse och inte lika ofta genom större planlagda områden. Det är många olika aspekter som spelar in varför människor väljer att bygga på en speciell plats, till exempel koppling till byn.

Fler boenden ger såväl underlag för landsbygdens kommersiella som offentliga service. En livskraftig landsbygd stärker Ljungby stad och vice versa. Varje åtgärd som kan stärka kommunen och bidra till en ökad befolkning är viktig.

Verksamheter

Alla arbetstillfällen som skapas bidrar till en levande landsbygd. Det stärker den lokala servicen och bidrar till en ökad inflyttning.

Offentlig och kommersiell service

Många servicefunktioner har försvunnit från landsbygden, varför en ökad befolkning och ökat underlag för lokal service är viktig. Offentlig och kommersiell service är en framgångsfaktor för landsbygden.

Besöksnäringen

Småland har en lång tradition som resmål bland svenska och utländska turister. Turism- och fritidsanläggningar samt bostäder för uthyrning bidrar till landsbygdsutveckling genom en ökad besöksnäring. Dessutom utgör besök, av folk från kommunen eller angränsande kommuner, ett tillskott till näringsidkare inom antikt, hantverk, café med mera.

Besöksnäringen ger även möjlighet för enskilda näringsidkare och boende till att komplettera sin huvudverksamhet. Byggnader och anläggningar som stödjer dessa funktioner är därför mycket intressanta för landsbygdsutvecklingen i kommunen.

Tillgången eller närheten till vatten är i många fall en förutsättning för besöksnäringen såsom boende, fiske och båttrafik. I många fall är det en fördel att lokalisera nya turismsatsningar till befintlig bebyggelse eller verksamhet, men i vissa fall förutsätter lokaliseringen ett visst mått av avskildhet.

Förutsättningar

Alla områden har olika förutsättningar beroende på var de är belägna. Nedan beskrivs några positiva förutsättningar vid utbyggnad inom strandnära lägen.

Attraktivitet

Många människor har en stark önskan att bo nära vatten. Utsikten över en sjö utgör ett stort värde som ofta lyfts fram vid försäljning av en bostad. Närhet till brygga eller bad gör platsen ännu mer attraktiv.

Struktur på bebyggelsen

Bostäder i olika grupperingar kan vara anledning till ytterligare byggnation.

Samlad bebyggelse

Begreppet samlad bebyggelse är en grupp bostäder på ca 10-12 hus. I Ljungby kommun betraktas följande byar belägna vid vatten, som samlad bebyggelse: Tannåker, Hölminge, Odensjö, Bolmens samhälle, Toftaholm och Torset. Intill byarna finns möjlighet att tillåta ytterligare utbyggnad.

Topografiska förutsättningar

Höjder med fri sikt och vackra utblickar är mycket attraktiva att bygga på.

Vattennivåer

Vid byggnation nära vatten är det viktigt att husen placeras i lämplig höjd i förhållande till vattennivån med tanke på översvämning. Det är också viktigt att inte placera hus för nära branta strandkanter där det finns risk för ras eller skred.

Skola, förskola, service med mera

Byar med befintlig service som skola, förskola, dagligvarubutik med mera är lämpliga för ytterligare utveckling.

Elledningar

Ett betryggande avstånd mellan byggnader och kraftledningar ska finnas. E.ON Elnät ska kontaktas om byggnad ska uppföras inom 50 meter från E.ON Elnäts högspänningsledningar.

Slutlig prövning

Den slutliga prövningen av lämpligheten av ett upphävande av strandskyddet sker alltid genom en ansökan i ett senare skede. Sju särskilda skäl har beskrivits tidigare i texten. Ett av dessa särskilda skäl till att ge dispens från strandskyddet måste alltid anges och där kan LIS-områden utpekade i översiktsplanen vara ett av skälen. I den slutliga prövningen ska det kunna visas att strandskyddets syften tillgodoses långsiktigt och att det sökta området är lämpligt. Detta tematiska planeringsunderlag för översiktsplanen är inte detaljerat på så vis att det i alla lägen kan ge en bedömning av lämpligheten för att bebygga enskilda stränder eller strandavsnitt.

Det innebär att det inte är fritt fram att bygga inom utpekade områden när denna plan vinner laga kraft. Utredningar gällande fornlämningar, naturvärden, geotekniska förhållanden, vatten och avlopp med mera ska alltid göras innan dispens kan lämnas. Ansökt och beviljat bygglov är också en förutsättning för att en byggnad eller anläggning ska kunna uppföras.

Ej geografiskt avgränsade områden

Det tematiska tillägget till översiktsplanen kan inte vara så detaljerat och förutseende att det i alla lägen kan ge en bedömning av lämpligheten för en särskild åtgärd för en enskild strand eller strandavsnitt. Det innebär att även om ett särskilt område inte är geografiskt utpekat ska åtgärden ändå kunna prövas mot de kriterier som ställs avseende landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Kompletterande underlag för den bedömningen kommer att krävas och ska normalt tillhandahållas av den sökande. Det kan till exempel handla om naturvärdesinventering eller miljökonsekvensbeskrivning.

MELLANKOMMUNALA FRÅGOR

En samordning ska ske mellan kommunerna när frågor gällande strandskyddet uppkommer nära kommungränserna.

Bolmen tillhör fyra kommuner; Hylte, Gislaved, Värnamo och Ljungby. Värnamo och Gislaved har påbörjat arbete med strandskyddsplan men har ännu inte pekat ut några LIS-områden. Hylte har haft en plan ute för programsamråd. I planen har man arbetat sockenvis och i stället för att peka ut direkta områden, endast fört en diskussion om vad som finns i varje socken och vad som kan tänkas utvecklas.

Alvesta har påbörjat sitt arbete med strandskyddsplanen men ännu inte haft den på samråd. Det samma gäller för Laholms kommun och Älmhults kommun. Markaryd jobbar med sin översiktsplan och som en del i den finns landsbygdsutveckling i strandnära läge med.

Två områden i Ljungby kommuns plan för landsbygdsutveckling i strandnära läge ligger i direkt anslutning till kommungränsen. Målaskogsområdet intill Banvallsleden ingår i ett projekt kallat Projekt Mickelsbygden. Det är ett projekt inom ramen för Leader Linné där samverkan sker mellan privata och ideella organisationer och över kommungränser. Syftet är att skapa möjligheter för en utveckling baserad på besöksnäringen där fiske, berättande och friluftsliv är basen.

Krokåns sträckning från väg 25 och i riktning mot sydväst är utpekad som ett LIS-område, i första hand avsett för turism. Området gränsar till Laholms kommun och diskussion har även förts där hur man ställer sig till Krokån. Ån är attraktiv för fritidsfiske ända ut till kusten.

Tira öar i Hylte kommun ligger strax väster om Bolmsö och utgör ett mellankommunalt intresse. Öarna ligger inom Natura 2000-område och är rikt på forn lämningar. Kontakt ska tas med både Hylte kommun och Länsstyrelsen i Halland om ny bebyggelse eller verksamhet kan påverka öarna.

Möckeln ligger i sydöstra delen av Ljungby kommun och i Älmhults kommun. Förvaltningsplaner och åtgärdsprogram för Helge ås avrinningsområde och för Möckeln är mellankommunala intressen att beakta.

OMRÅDEN FÖR LANDSBYGDSUTVECKLING I STRANDNÄRA LÄGE

Sjön Bolmen

Bolmen är den största sjön på den småländska sjöslätten med en storlek på 180 km². Sjön uppskattas ha 37 mil stränder. Huvudtillflödet kommer norrifrån via Lillån och Storån och utflödet sker genom Bolmån söderut. Sjön är ett riksintresse för friluftsliv. Bolmen är en känd fiskesjö, där de viktigaste arterna är gädda, abborre, gös, siklöja, sik, ål och öring. Sjön har även ett rikt fågelliv med många häckande arter.

På Bolmsö finns en hel del fritidshus blandat med permanentbostäder. Ön förbinds med fastlandet via en bro mellan Tannåker och Bolmstad samt med färja i nordväst, via Bolmsö kyrkby till Sunnaryd.

Bolmen har särskilt stora landskapmässiga och biologiska värden samt har särskilt stor betydelse för friluftslivet. Det märks framför allt på alla fritidshus och fritidsbåtar som finns runt sjön. Attraktiviteten är av stor betydelse när det gäller Bolmen och flera områden är utpekade som lämpliga för landsbygdsutveckling. I naturvårdsprogrammet står att det krävs särskilt stor naturvårdshänsyn runt Bolmen och en landsbygdsutveckling bör ske med stor försiktighet och restriktivitet när det gäller ny bebyggelse och verksamheter. Bolmen försörjer bland annat Skåne med dricksvatten.

Nedan följer mer detaljerad information om varje utpekat område runt Bolmen.

Sjön Bolmen, Bolmsö badplats

1. Sjön Bolmen Löckna - Odensjö

Beskrivning av området

Löckna ligger längs Bolmens västra strand. Här dominerar lövträd som bildar dungar i bebyggelsen. Byn ligger i ett vackert odlingslandskap jämte sjön och har ett högt attraktionsvärde. I Löckna ligger en camping som nyttjas under sommarhalvåret. För turister finns också Bed & Breakfast i Löckna Norregård.

Längre söderut ligger Odensjö som är en äldre kyrkby vid Bolmens västra strand. Naturen och landskapsbilden har ett stort attraktionsvärde. I omlandet finns flera fornlämningar bland annat en gravplats, boplatzlämningar och fornråkrar. I anslutning till samhället ligger en badplats. Odensjö har ett aktivt föreningsliv med hembygdsförening, bygdegårdsförening, pensionärsförening, sockenråd, jaktvårdsförening och skytteförening.

Den gemensamma avloppsanläggningen i Odensjö klarar inte mer belastning därför måste en ny avloppsanläggning byggas om ny bebyggelse tillkommer.

Området ligger inom riksintresse för friluftslivet. Kollektivtrafiken till Odensjö och Löckna är begränsad. En busstur tur/retur till Ljungby går en gång om dagen via Åsen, måndag till fredag.

Närmaste skola, förskola, affärer med mera ligger i Lidhult. I Odensjö finns både en hembygdsförening och en bygdegårdsförening.

Användning

Möjlighet finns till utvidgning av campingen i Löckna. Dessutom kan ett fåtal bostäder byggas i anslutning till befintlig bebyggelse.

Riktlinjer

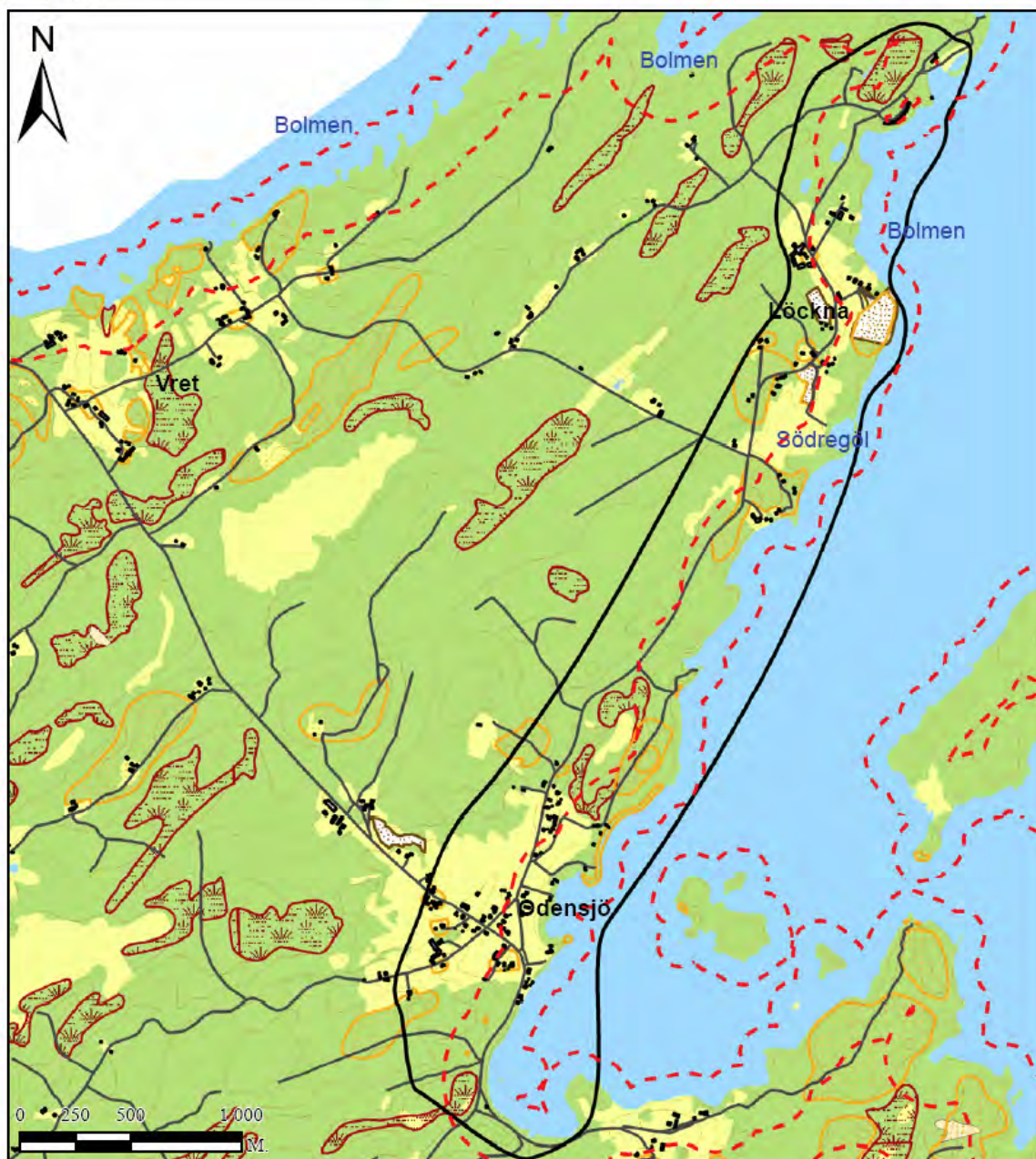
Placering av ny bebyggelse ska i första hand ske i anslutning till befintlig bebyggelse. Med hänsyn till fornlämningar samt djur och natur ska varje område utredas noga innan byggnation får uppföras.

Odensjö hembygdspark

Löckna - Odensjö

- - - Strandskyddslinje
- Utvalda områden för strandskyddslättnader
- Byggnader
- Vägar
- Höjdkurvor 5 m. mellan kurvorna
- Fornlämningar
- Ängs- och betesmarksinventerat
- Nyckelbiotop
- Sumpskog
- Vatten
- Öppen mark
- Skog

2. Sjön Bolmen – Skeen och Kafjorden

Beskrivning av området

Kafjorden är den allra sydligaste delen av sjön Bolmen och från Kafjorden rinner Bolmån österut genom samhället Skeen. Avståndet till Ljungby är cirka två mil. Närmast Skeen består landskapet av odlad mark och ekdungar. Vid Kafjorden växer mest björk, asp och gran och på vissa ställen är marken sank. Stora delar av området är klassat som stora naturvärden klass III enligt Kronobergs Natur.

Ett fåtal fornlämningar finns i området, bland annat två fossila åkrar vid Kafjorden och ett minnesmärke vid Bolmån.

Området har enligt naturvårdsprogrammet stora geovetenskapliga, landskapsmässiga och biologiska värden och erbjuder goda strövmöjligheter. Naturvärdena kan bestå om man avstår från dikning samt bedriver ett hänsynsfullt skogsbruk. Närheten till Ljungby stad och placeringen vid sjön Bolmen samt närheten till kommunal badplats gör att Skeen är attraktivt att bo i.

I centrala delen av Skeen finns verksamhetsområde för vatten och avlopp och i öster ett kommunalt vattenskyddsområde. Bolmentunneln som är riksintresse för dricksvatten, går från dammen vid kraftstationen i Skeen och söderut. Tunneln försörjer ett antal kommuner i Skåne med dricksvatten. En kanotcentral ligger i Skeen där man kan hyra kanot och paddla i Bolmån via Kösen och Exen till Lagaån.

Kommunen äger den öppna marken väster om kraftverket samt en del mark mellan väg 25 och gamla Halmstadvägen. Buss 145 med anslutning till Ljungby och Halmstad går genom Skeen med sex resor tur/retur om dagen måndag till fredag. Skeen har ett aktivt byalag.

Användning

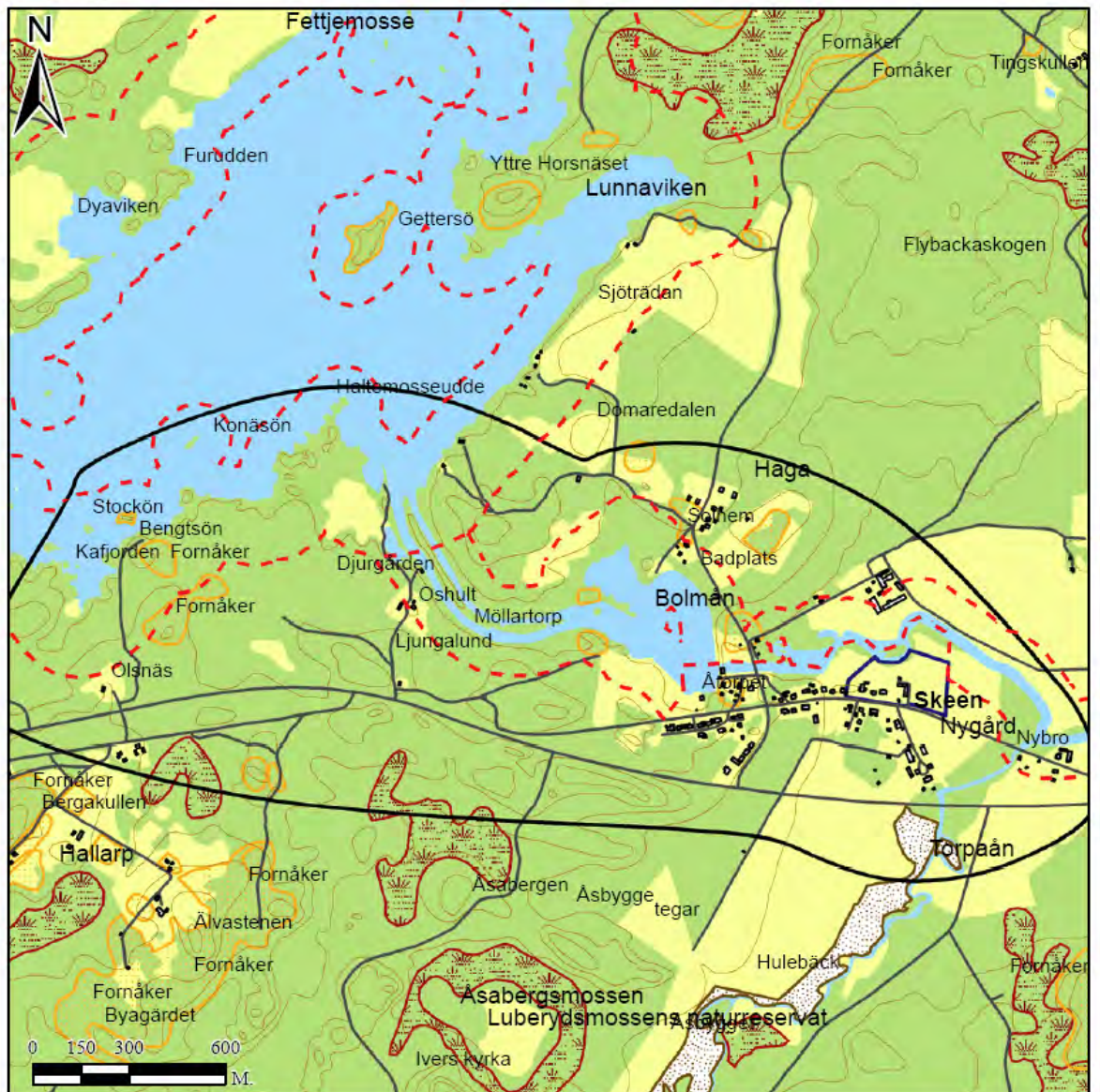
Kommunen äger mark runt befintlig bebyggelse i Skeen vilket kan ge möjlighet till nya attraktiva tomter. Vid Kafjordens strand där marken är privatägd finns utrymme för bostadsbebyggelse och turistverksamhet.

Riktlinjer

Området bör planeras omsorgsfullt ur naturvårdssynpunkt. Hänsyn ska vid exploatering tas till den fossila åkern inom området. Samråd ska alltid ske med Sydvattnen när byggnation ska uppföras i närheten av Bolmentunneln.

Skeen och Kafjorden

- - - Strandskyddslinje
- Utvalda områden för strandskyddslättnader
- Byggnader
- Vägar
- Höjdkurvor 5 m. mellan kurvorna
- Vattenskyddsområde
- Fornlämningar
- Ängs- och betesmarksinventerat
- Sumpskog
- Vatten
- Öppen mark
- Skog

3. Sjön Bolmen - Bolmens samhälle och Öjarp

Beskrivning av området

Bolmens samhälle är beläget vid Bolmens sydöstra strand cirka två mil från Ljungby. Här finns en småbåtshamn och under sommarhalvåret är det ett populärt ställe att besöka. Badplats, campingstugor, camping och en kanotcentral ligger också i anslutning till Bolmens samhälle.

Norr om hamnen växlar granskogen med inslag av bok. Söder om hamnen är det partier med stora höjdskillnader och sankar vikar som skär in. Det finns gamla ekar och en del bokskog samt al i de sankare områdena.

Området ligger inom riksintresse för friluftslivet. Bolmens samhälle ligger inom verksamhetsområde för vatten och avlopp och i södra delen av samhället finns ett område med grundvattenskydd. Kommunen äger en del mark i närområdet.

Busslinje 146 till Ljungby går tur/retur fem gånger per dag måndag till fredag till Bolmen. Närmaste skola och förskola ligger i Angelstad.

Användning

En utökning av camping och andra turistanläggningar kan vara möjliga samt ett café. Möjlighet till utökning av antalet bostadstomter är rimligt speciellt inom de områden där kommunen äger marken.

Riktlinjer

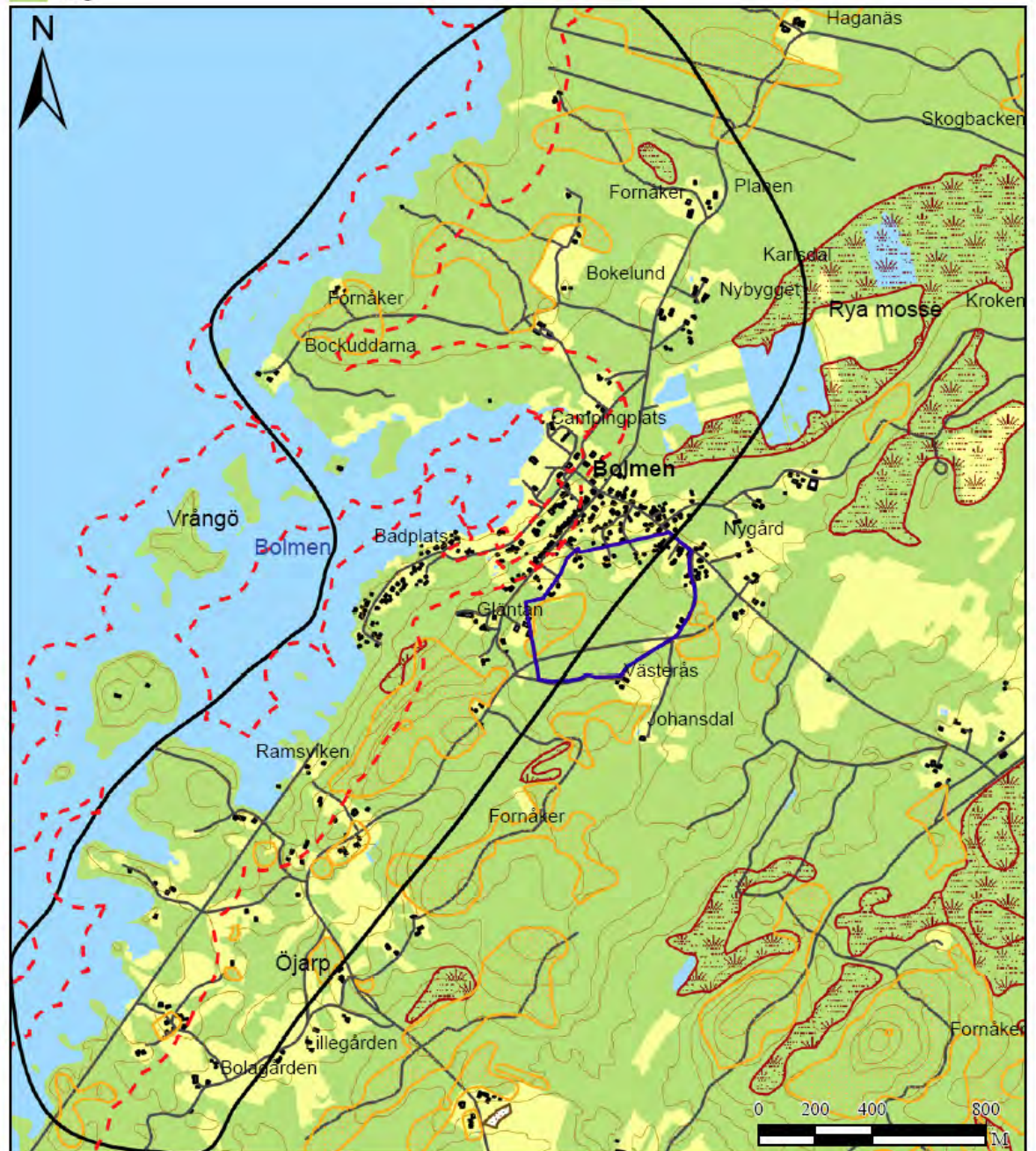
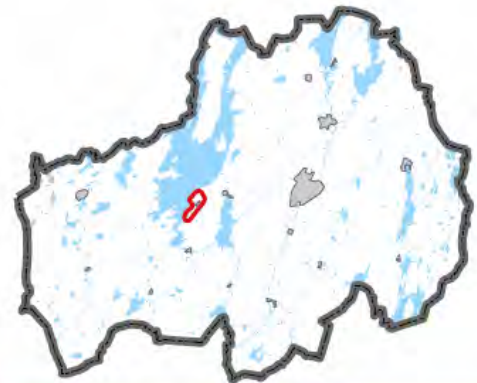
Områden med ek och bok bör sparas från exploatering liksom sankare partier där det växer al. Hänsyn ska tas till områden med fornlämningar och fossil åkermark.

Banvallsleden vid Öjarp

Bolmens samhälle och Öjarp

- - - Strandskyddslinje
- Utvalda områden för strandskyddslättnader
- Byggnader
- Vägar
- Höjdkurvor 5 m. mellan kurvorna
- Vattenskyddsområde
- Fornlämningar
- Ängs- och betesmarksinventerat
- Sumpskog
- Vatten
- Öppen mark
- Skog

4. Sjön Bolmen - Bolmstad, Hölminge

Beskrivning av området

Bolmstad är ett fritidshusområde som delvis är tätbebyggt med bostäder. Området är beläget längs Bolmens östra strand, drygt en mil från Ljungby.

I området kring Bolmstad och Hölminge växer bokskog i väl slutna bestånd. Turismen och friluftslivet är väl utvecklade och förknippade med bygdens fortlevnad. Här finns ett säteri som omges av odlingslandskap med alléer och stengärdsgårdar. En stor del av skogen i området domineras av ädellöv. Tillgång till badplats, kanotcentral, sjösättningsramp och småbåtshamn finns i Bolmstad, samt kommunala och gemensamma avloppsanläggningar. Dessutom finns övernattningsmöjligheter med frukost.

I de kommunala verksamhetsområdena Mjälén, Tallbacken, Bolmstad och Sjöha-gen kommer vattensituationen att utredas eftersom områdena expanderar konstant och risk för att vattenbrist kan uppstå.

Kommunen äger mark vid Bolmstad hamn och Mjäléns badplats. Området ligger inom riksintresse för friluftslivet.

Länstrafiken har ingen busslinje till Bolmstad - Hölminge. Skola och förskola finns närmast i Angelstad och på Bolmsö.

Användning

I Bolmstad – Hölminge finns möjligheter till olika användningar av marken. Både boende, turism, besöksnäring och verksamheter är lämpliga i lagom omfattning. Det kan till exempel vara camping, café, golf, uthyrningsstugor med mera utöver bostäder.

Riktlinjer

Viktigt är att vatten och avlopp kan anordnas.

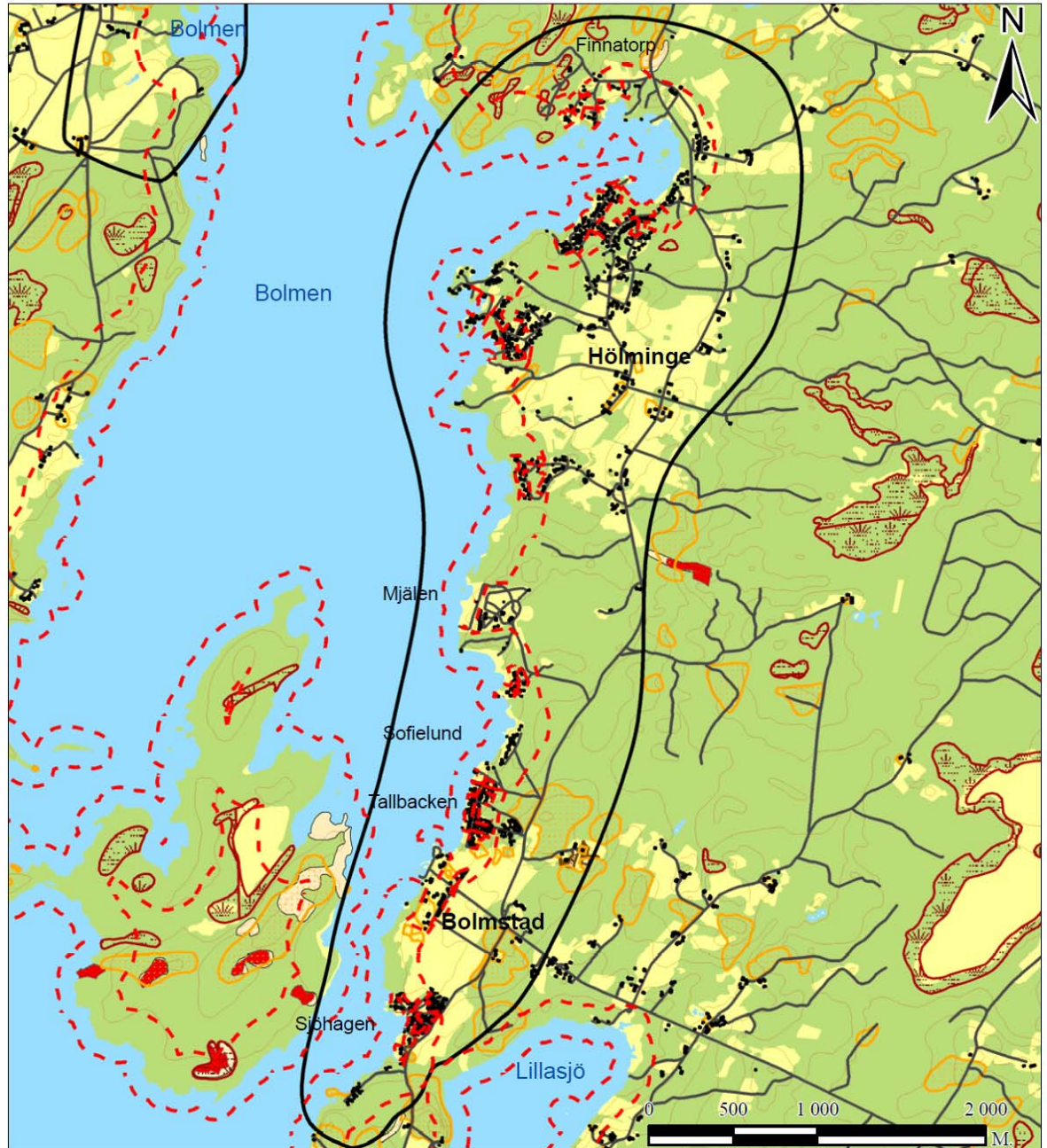
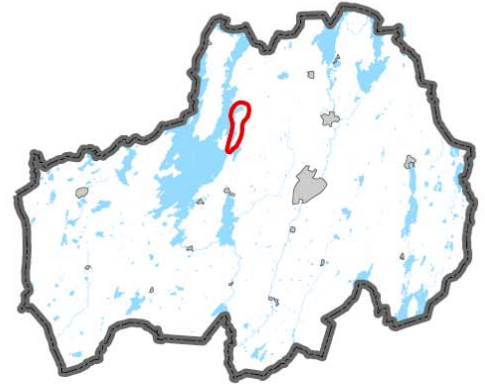
Norr om Mjäléns camping finns fornlämningar i form av en fångstgrop och ett gränsmärke som ska bevaras. Dessutom ska hänsyn tas till den fossila åkermarken samt djur och natur vid exploatering.

Området ligger inom riksintresse för friluftslivet. Därför är det viktigt att allmänhetens tillgänglighet tillgodoses. Det kan ske genom att grönstråk sparas mellan befintlig bebyggelse och eventuell ny bebyggelse.

Bolmstad säteri är omnämnt i Ljungby kommuns kulturmiljöprogram. Ny bebyggelse i närheten av säteriet ska anpassas till områdets kulturhistoriska värden.

Bolmstad, Hölminge

- - - Strandskyddslinje
- Utvalda områden för strandskyddslättnader
- Byggnader
- Vägar
- Höjdkurvor 5 m. mellan kurvorna
- Fornlämningar
- Ängs- och betesmarksinventerat
- Sumpskog
- Biotopskyddsområde
- Nyckelbiotop
- Vatten
- Öppen mark
- Skog

5. Sjön Bolmen – Tannåker

Beskrivning av området

Tannåker ligger vid Bolmens östra strand. En bro från Tannåker förbinder fastlandet med Bolmsö. Runt Tannåker finns ett lövrikt odlingslandskap med glesa dungar av björk, ek och bok. Öster om vägen genom Tannåker består området av öppna hagar och ängar. Väster om vägen finns ett skyddsvärt område som består av en tät och gammal lövskog med bland annat gammal ek och bok. Längst i norr breder en stor ekskog ut sig och söder om denna finns betesmark med stora gamla ekar i. Området ligger inom riksintresse för friluftslivet.

Färleviken som ligger söder om Tannåker, är en igenväxande del av Bolmen och har en viss betydelse för fågellivet. I naturvårdsprogrammet står det att ”området kring Tannåker har stora landskapsmässiga och sociala naturvärden. De kan bestå om jordbruket och skogsbruket bedrivs med strikt naturvårdshänsyn, lövskogen behålls och anordning för friluftslivet planeras med omsorg”.

Övernattningsmöjligheter samt en dagligvarubutik är viktiga faciliteter i byn. Butiken har en mindre servering och är också utlämningsställe för systembolaget och apoteket. Detta tillsammans med läget vid Bolmen gör att Tannåker är en attraktiv plats att bo på. Närmaste skola och förskola ligger i Bollstad på Bolmsö. Tannåker har ett aktivt föreningsliv med sockenråd, bygdegårdsförening och hembygdsförening. Sockenrådet tillsammans med sockenrådet på Bolmsö jobbar med ett Leader Linnéprojekt kallat ”grönt boende”. Målet med projektet är att skapa ett grönt klimatsmart boende anpassat för äldre och ett boendalternativ för unga som kan leda till ökad inflyttning och ökat underlag för befintlig skola och affär.

Busslinje 147 till Bolmsö går via Tannåker två turer per dag, tur/retur måndag till fredag.

Inom det utpekade området äger kommunen mark både norr och söder om avfarten till Bolmsö.

Användning

Nya bostäder, olika former av service samt anläggningar med anknytning till turism är lämpliga inom området.

Riktlinjer

Tannåkers kyrka ligger inom det utpekade området. Bebyggelse i kyrkans närhet är inte lämpligt. Mark som är bevuxen med gammal lövskog ska bevaras. Ett antal fornlämningar som fornåkrar, vägmärke och fyndplatser finns på olika platser som ska visas hänsyn vid uppförande av bebyggelse.

Tannåker

- - - Strandskyddslinje
- Utvalda områden för strandskyddslättnader
- Byggnader
- Vägar
- Höjdkurvor 5 m. mellan kurvorna
- Fornlämningar
- Ångs- och betesmarksinventerat
- Sumpskog
- Nyckelbiotop
- Vatten
- Öppen mark
- Skog

6. Sjön Bolmen – Bollstad

Beskrivning av området

Där bron går över från fastlandet till Bolmsö ligger samhället Bollstad. Området kring Bollstad är rikt på fornlämningar och delar av området beskrivs i kulturminnesvårdsprogrammet. Skogen är blandad och innehåller alléer av björk, ridåer av klibbal och dungar med andra sorters lövträd. En del av området är uppodlat och bildar ett mosaikartat landskap. I naturvårdsprogrammet är detta ett klass II-område med mycket stora naturvärden. Söderut finns en sammanhängande lövskog som det är olämpligt att exploatera. Väster om vägen som går söderut består området av öppen jordbruksmark.

Övernattningsmöjligheter som finns i Tannåker på fastlandet samt närhet till dagligvarubutik är viktiga faciliteter för byn. Tillgång till grundskola och lokaliseringen vid sjön Bolmen gör att Bollstad är en attraktiv plats att bo på.

Området ligger inom riksintresse för friluftslivet. En del av marken mellan Bollstad och Lida ligger också inom riksintresse för kultur.

Busslinje nr 147 mellan Ljungby och Bolmsö går två turer per dag tur/retur, måndag till fredag.

I Bollstad finns ett kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp. Ridskola och Bed & Breakfast finns i närområdet. Bolmsö har ett aktivt föreningsliv med sockenråd, hembygdsförening och bygdegårdsförening. Sockenrådet tillsammans med sockenrådet i Tannåker jobbar med ett projekt kallat ”grönt boende”. Målet med projektet är att skapa ett grönt klimatsmart boende anpassat för äldre och ett boendalternativ för unga som kan leda till ökad inflyttning och ökat underlag för befintlig skola och affär.

Användning

Där marken ligger högt i förhållande till sjön är det lämpligt med bebyggelse. Nya bostäder, olika former av service samt anläggningar med anknytning till turism är lämpliga inom området.

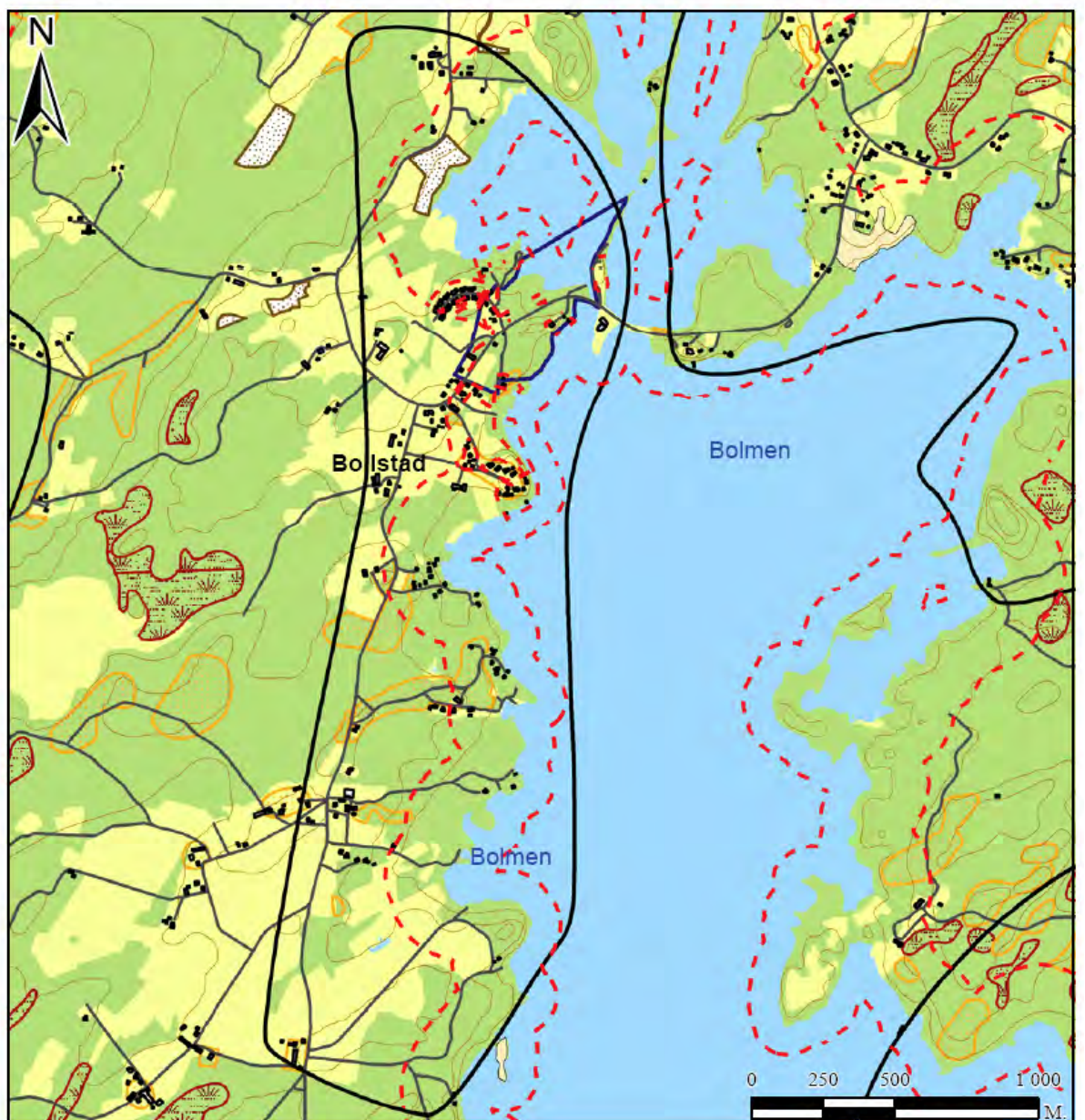
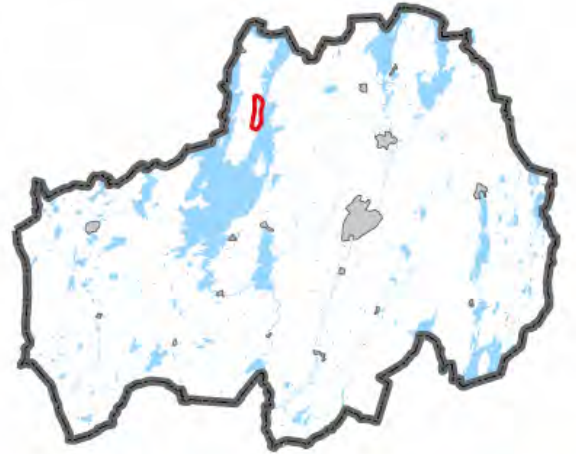
Riktlinjer

Varsamhet ska iakttas vid all form av exploatering inom riksintresse för kulturmiljövården. Förändringar av byggnader och markanvändning inom dessa områden bör ske efter samråd med länsstyrelsen.

Hänsyn ska också tas till de fornlämningar som finns inom området. I första hand kan jordbruksmarken klara en utbyggnad utan betydande påverkan på naturvärden.

Bollstad

- - Strandskyddslinje
- Utvalda områden för strandskyddslättnader
- Byggnader
- Vägar
- Höjdkurvor 5 m. mellan kurvorna
- Vattenskyddsområde
- Fornlämningar
- Ängs- och betesmarksinventerat
- Nyckelbiotop
- Sumpskog
- Vatten
- Öppen mark
- Skog

7. Bolmen – Håringe, Skeda och Österås

Beskrivning av området

Håringe ligger längst i nordost på Bolmsö och består till viss del av öppen ängs- och betsmark. Området är kulturhistoriskt särskilt värdefullt samt har mycket stora naturvärden enligt naturvårdsprogrammet.

Skogen i södra delen av området består av äldre barrskog. Runt de öppna områdena i Håringe och Skeda finns en del lövträd, mest ek och bok.

Området ligger inom riksintresse för friluftsliv. Cirka 20 bostadstomter finns vid Österås samt badplats och båtplats. Lite längre söderut, vid Skeda, ligger ett område med 16 bostadstomter.

Bolmsö är rikt på fornlämningar vilket säger att ön varit bebodd väldigt länge. Ristningar, rösen, stenkammargravar, husgrunder, minnesmärken, högar och fossil åkermark är fornlämningar som är kända inom området Håringe – Skeda – Österås.

En gemensam avloppsanläggning ska anläggas i Håringe.

Användning

Området är i första hand lämpligt för bostäder i anslutning till befintlig bebyggelse, dessutom skulle en vildmarkscamping vara möjlig.

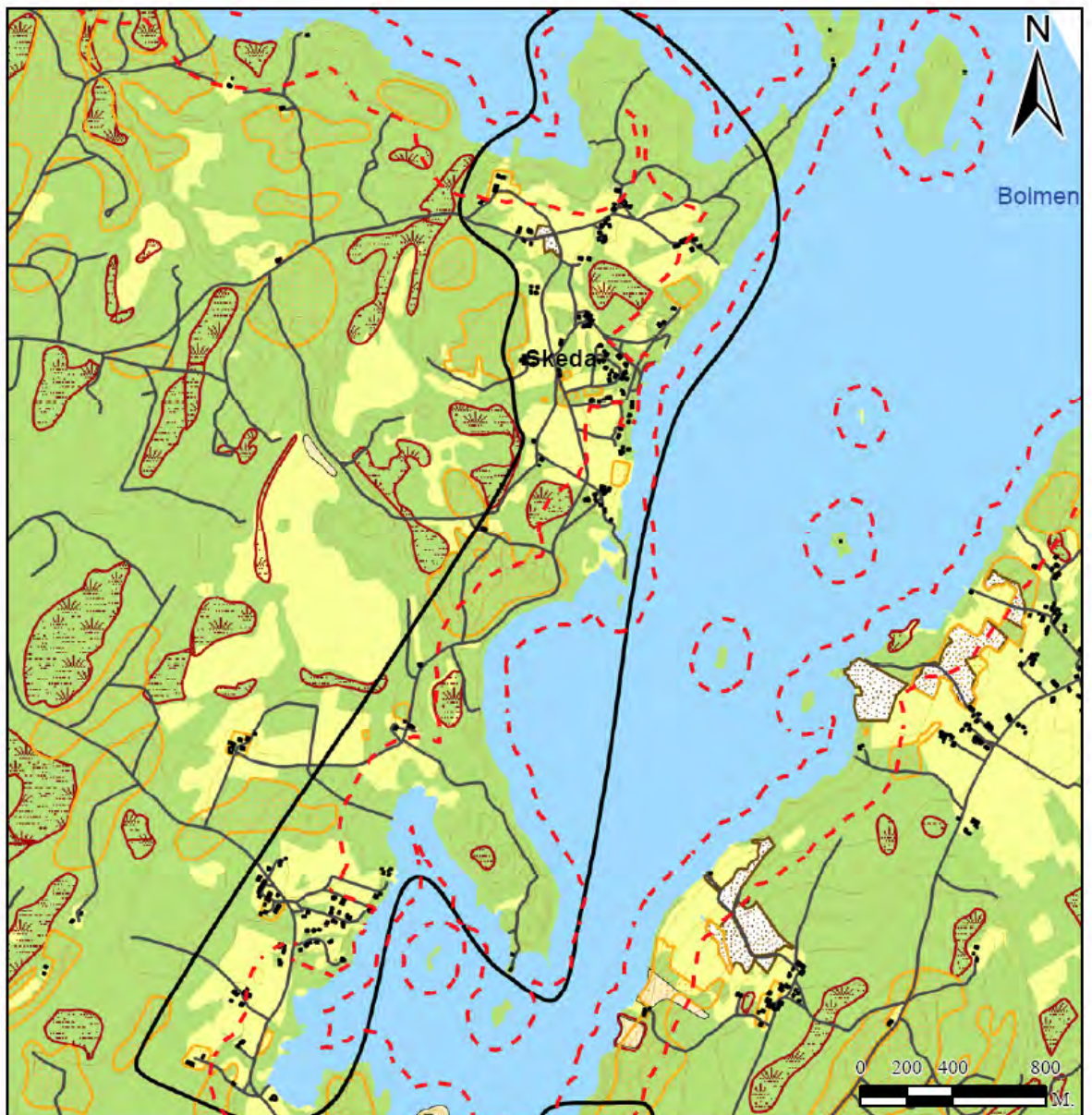
Riktlinjer

Om ny bebyggelse tillkommer ska hänsyn tas till fornlämningarna i området samt till naturen eftersom marken ligger inom område med mycket stora naturvärden. Exploatering bör ske i närheten av befintlig bebyggelse.

Området är omnämnt i Ljungby kommuns kulturmiljöprogram. Ny bebyggelse ska anpassas till områdets kulturhistoriska värden.

Håringe, Skeda och Österås

- Strandskyddslinje
- Utvalda områden för strandskyddslättnader
- Byggnader
- Vägar
- Höjdkurvor 5 m. mellan kurvorna
- Fornlämningar
- Ängs- och betesmarksinventerat
- Nyckelbiotop
- Sumpskog
- Vatten
- Öppen mark
- Skog

8. Sjön Bolmen - Bolmsö kyrkby

Beskrivning av området

Bolmsö kyrkby omges av varierande miljö. Ner mot sjön finns en hembygdspark i lövskogsmiljö. Pensionatet Hägern med sjöutsikt samt en camping, ligger strax intill hamnen vid Bolmen. Från Bolmsö kyrkby går färjan över till Sunnaryd. Det bedrivs en aktiv landskaps- och fornminnesvård runt Bolmsö kyrkby för att bevara landskapsbilden och det finns flera fornlämningar i området.

Bolmsö kyrka är belägen mitt i byn och lite längre norrut finns byggklara tomter. Utöver tomterna äger kommunen mark både norr och söder om kyrkan. I Bolmsö kyrkby finns kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp. En grundvattentäkt ligger söder om kyrkan. Området ligger inom riksintresse för friluftslivet.

Busslinje nr 147 mellan Ljungby och Bolmsö går två turer per dag tur/retur, måndag till fredag. Närmaste skola ligger i Bollstad och affär finns i Tannåker.

Användning

Tomterna tillsammans med en kommunal avloppsanläggning, restaurang, bad och camping med campingstugor är förutsättningar som gör att det finns möjlighet till ytterligare utveckling av Bolmsö kyrkby.

Verksamheter inom besöksnäringen, service och nytt boende är möjliga inom området.

Riktlinjer

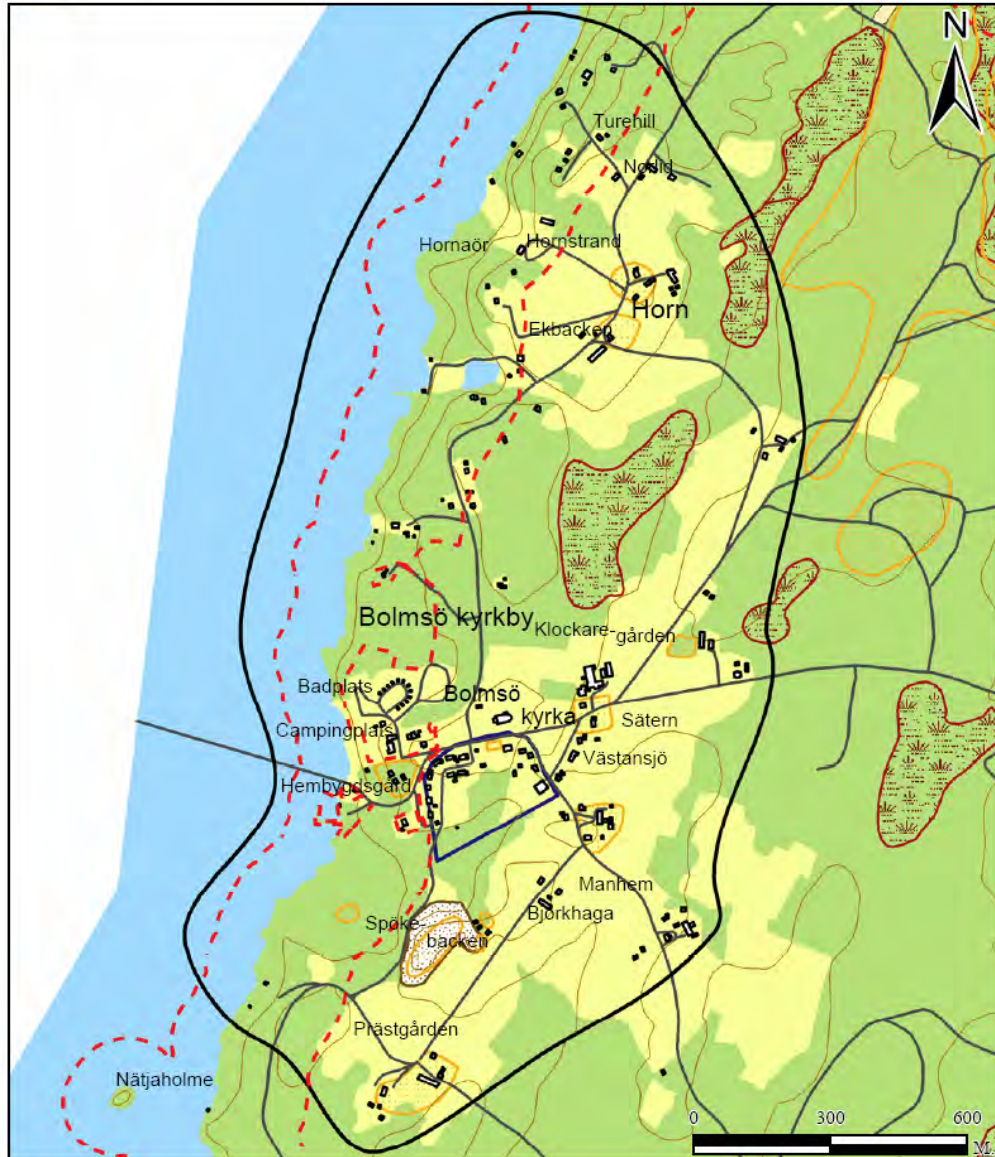
Om exploatering genomförs ska hänsyn tas till kyrkan och fornlämningsområden samt till grundvattentäkten i kyrkbyn.

Hamnen, Bolmsö

Bolmsö kyrkby

- - - Strandskyddslinje
- Utvalda områden för strandskyddslättnader
- Byggnader
- Vägar
- Höjdkurvor 5 m. mellan kurvorna
- Vattenskyddsområde
- Fornlämningar
- Ängs- och betesmarksinventerat
- Nyckelbiotop
- Sumpskog
- Vatten
- Öppen mark
- Skog

9. Sjön Bolmen – Skogen

Beskrivning av området

Skogen ligger på västra sidan av Bolmsö och är ett område med utbredd fritidsbebyggelse. Det är bok som dominerar lövskogen och här växer äldre grova träd. Runt Skogen finns även en viss del blandad löv- och barrskog. Utsikten från västra sidan av Bolmsö har ett högt attraktionsvärde och man ser bland annat naturreservatet Tira öar.

Området har enligt naturvårdsprogrammet mycket stora naturvärden, en värdefull landskapsbild och utnyttjas av friluftslivet. En del av skogsmarken är mycket påverkad av skogsbruket. Området ligger inom riksintresse för friluftslivet.

Tre gemensamma avloppsanläggningar öppnar möjligheter för utökad boende i Skogen.

Affär finns i Tannåker och närmaste skola i Bollstad.

Användning

Området kan utökas med ytterligare bostäder i anslutning till befintlig bebyggelse. Möjlighet finns också att uppföra en camping.

Riktlinjer

Vid byggnation ska hänsyn tas till fornlämningarna i området.

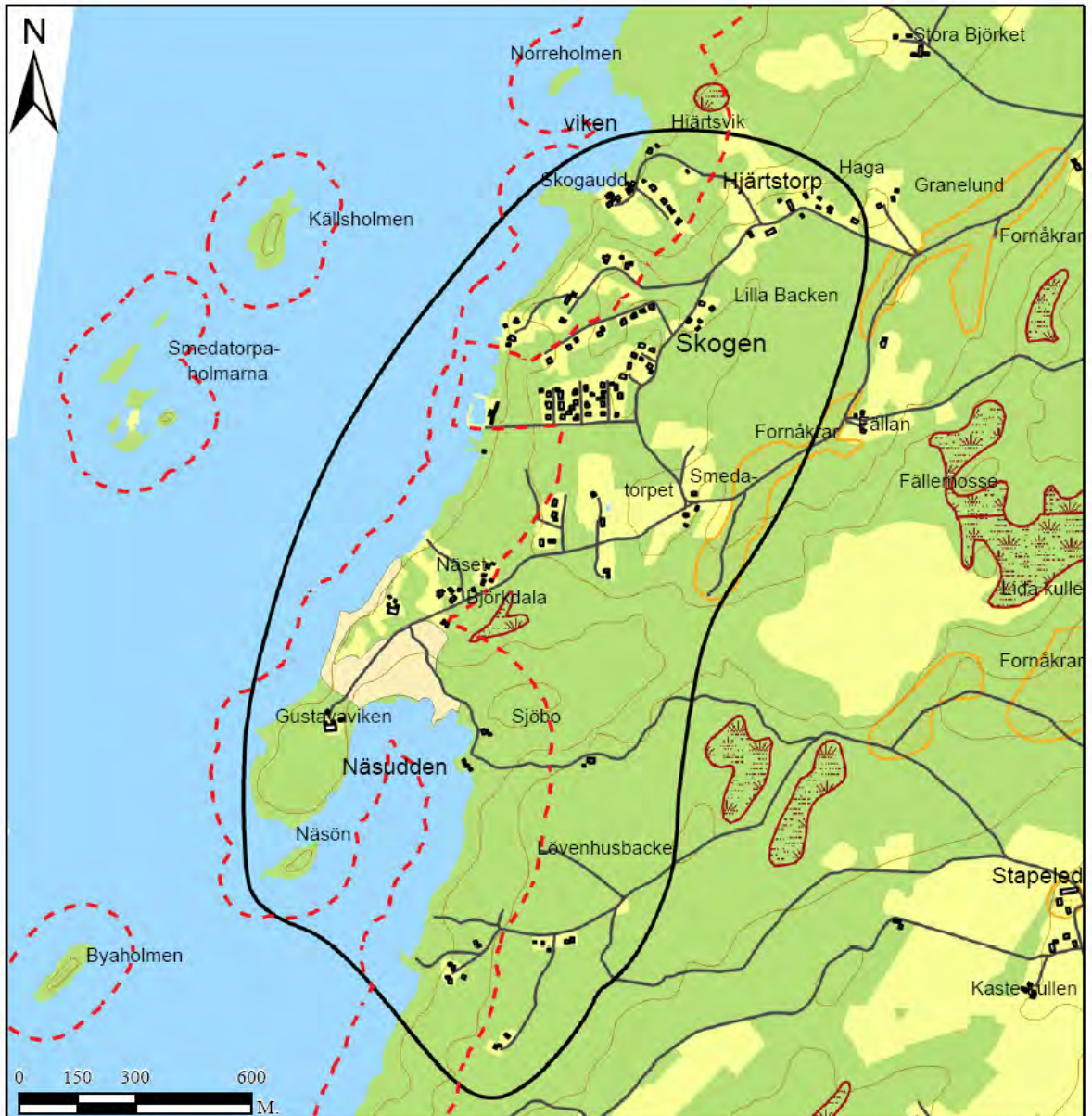
Enligt naturvårdsprogrammet ska man ta stor naturvårdshänsyn vid den fortsatta markanvändningsplaneringen.

Skogen, Bolmsö

Skogen

- - - Strandskyddslinje
- Utvalda områden för strandskyddslättnader
- Byggnader
- Vägar
- Höjdkurvor 5 m. mellan kurvorna
- Fornlämningar
- Nyckelbiotop
- Sumpskog
- Vatten
- Öppen mark
- Skog

10. Svansjön

Beskrivning av området

Svansjön ligger i den nordvästligaste delen av Ljungby kommun. Här kan man bland annat fiska abborre, gädda, sutare och ål. Sjön ingår i ett område som är klass III-område i Kronobergs natur med stora naturvärden. Västra sidan av sjön är sank med igenväxande myrmark. För övrigt är det mycket skog runt sjön, mestadels barrskog.

Söder om Svansjön finns en stor fossil åker men för övrigt finns inga fornlämningar i området.

Lidhult, ca fem kilometer bort, har skola, förskola, affärer med mera att erbjuda.

Användning

Det mest lämpliga för området är ny bostadsbebyggelse och då i första hand intill redan befintlig bebyggelse. Uthyrning av båtar är möjligt.

Riktlinjer

En mindre exploatering bör kunna ske på östra sidan i anslutning till befintlig bebyggelse, utan betydande negativ påverkan på naturvärden. Även skogsmark kan användas till exploatering. Vid sjöns inlopp och utlopp är det olämpligt med byggnation.

Svansjön

Svansjön

- - - Strandskyddslinje
- Utvalda områden för strandskyddslättnader
- Byggnader
- Vägar
- Höjdkurvor 5 m. mellan kurvorna
- Sumpskog
- Nyckelbiotop
- Vatten
- Öppen mark
- Skog

11. Sjön Unnen – Loshult

Beskrivning av området

Sjön Unnen ligger i västra delen av Ljungby kommun, mellan sjön Bolmen och samhället Lidhult. Det är endast halva sjön som ligger i Ljungby kommun, resterande del ligger i Hylte kommun. Loshult är beläget vid Unnens södra strand och ligger cirka 4 mil från Ljungby stad.

Unnen är enligt naturvårdsprogrammet en obetydligt påverkad sjö med varierande djup. Den har till större delen moränstränder och attraktiva, sandiga badplatser på flera ställen. Vid södra delen av sjön består marken av barrskog och lövskog blandat mer öppna ytor av odlingsmark. Unnen är vattentäkt för Halmstad. Sjön har mycket stora landskapsmässiga och biologiska värden. Enligt naturvårdsprogrammet i Kronobergs län kan ”naturvärden bestå om sjön kan bevaras så opåverkad som möjligt och delobjekten i dess omgivning får behålla sina naturvärden”.

Närmaste service i form av dagligvarubutik, detaljhandel, skola och liknande finns i Lidhults samhälle.

Busslinje 145 mellan Ljungby och Lidhult stannar vid Åsen och har sex turer varje dag måndag – fredag tur/retur. På sön- och helgdag kan man åka tur och retur till Ljungby.

Området ligger utanför kommunens verksamhetsområde.

Användning

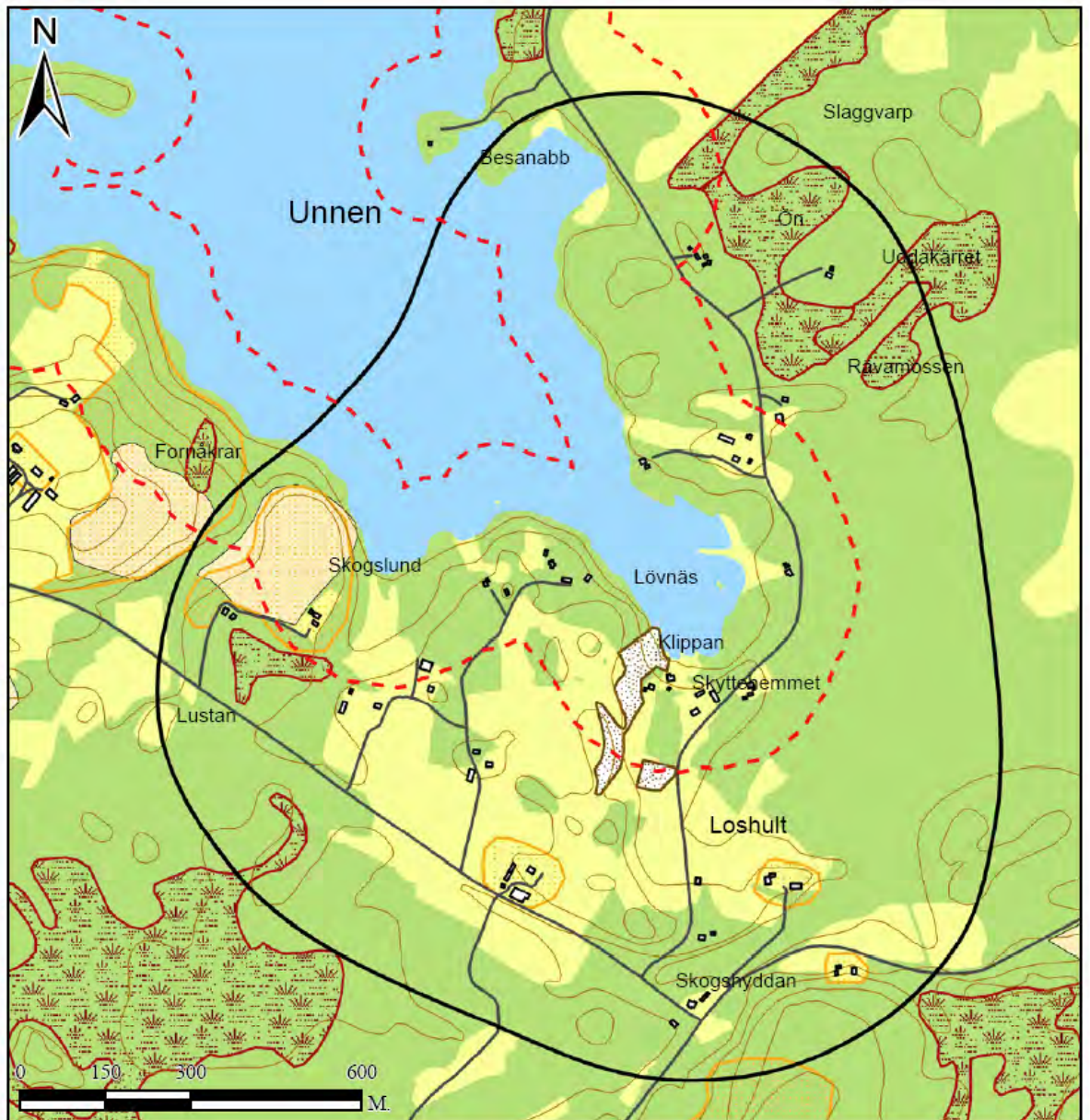
Området vid Unnen är i första hand lämpligt för bostadsbebyggelse i anslutning till befintliga hus. Olika turistattraktioner såsom camping, kanotuthyrning med mera kan också vara lämpligt.

Riktlinjer

Det är viktigt att bebyggelse placeras på rätt plats med hänsyn till naturvärdena i området.

Loshult

- - - Strandskyddslinje
- Utvalda områden för strandskyddslättnader
- Byggnader
- Vägar
- Höjdkurvor 5 m. mellan kurvorna
- Fornlämningar
- Ängs- och betesmarksinventerat
- Nyckelbiotop
- Sumpskog
- Vatten
- Öppen mark
- Skog

12. Krokån

Beskrivning av området

Avsett område av Krokån börjar i Vrå och ån rinner sakta i meanderkrökar i sydvästlig riktning mot gränsen till Hallands län. Ån slingrar sig både genom skogsmark och över åkermark. Från Vrå ner till Brudadunga är marken klassad som klass III-område i naturvårdsprogrammet med mycket stora naturvärden och övrig sträcka söderut som klass II-område med stora naturvärden. Krokån har även stora friluftsvärden och utnyttjas frekvent för rekreation.

I Vrå by finns några fornlämningar som minner om att byn varit bebyggd för längesedan. Exempel på lämningar är boplatser och ett bläsningsbruk, gamla gårdstomter med mera. Nära gränsen till Halland finns två vägmärken och två gränsmärken som fornminnen. I Vrågården pågår främst på sommaren olika verksamheter till exempel café, cykeluthyrning, kanotuthyrning samt en del försäljning. I Hortseryd, sydväst om Vrå, har en vildmarksanläggning startat med olika aktiviteter i närområdet.

Kommunen äger en del mark i Vrå i anslutning till Krokån. Buss 145 med anslutning från Vrå till Ljungby och Halmstad går tio turer i veckan tur/retur. Närmaste service i form av dagligvarubutik, detaljhandel, skola och liknande finns i Lidhults samhälle. Vrå har ett sockenråd och en hembygdsförening.

Användning

Vissa ställen längs Krokån kan vara lämpliga för anläggningar som gynnar en utveckling av turism och friluftsliv. Är lokaliseringen väl genomtänkt och planerad kan även en viss exploatering för bostäder ske.

Riktlinjer

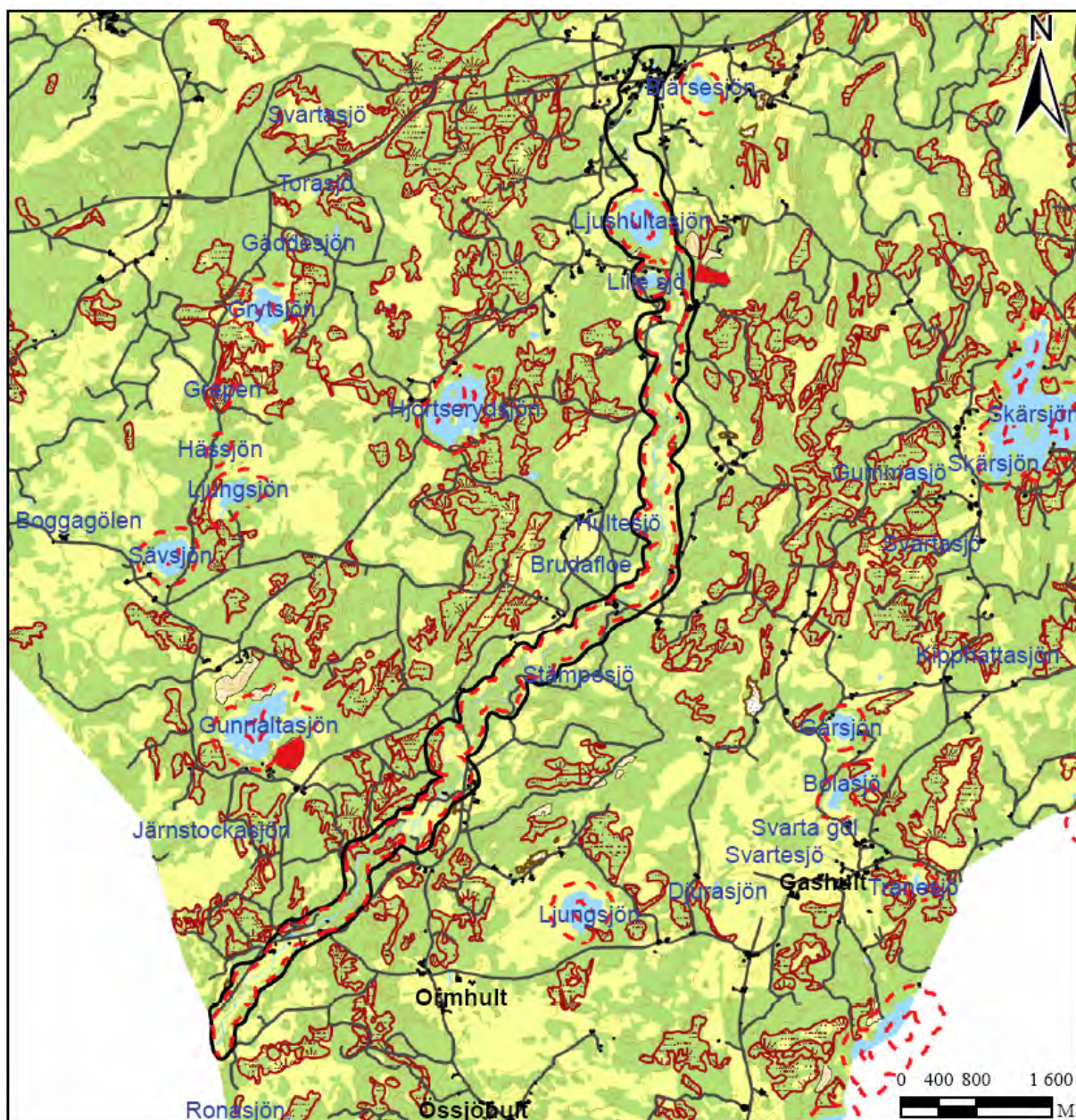
Eventuell byggnation ska ske varsamt på lämpliga platser med tanke på naturvärden, risk för ras och översvämningar med mera. Kanotplatser får uppföras där det är lämpligt och där minsta möjliga skador på naturen uppstår.

Krokån

Krokån

- - Strandskyddslinje
- Utvalda områden för strandskyddslättnader
- Byggnader
- Vägar
- Höjdkurvor 5 m. mellan kurvorna
- Ängs- och betesmarksinventerat
- Biotopskyddsområde
- Nyckelbiotop
- Sumpskog
- Vatten
- Öppen mark
- Skog

13. Sjön Kösen – Angelstad, Näglinge

Beskrivning av området

Kösen har sitt största tillopp från Kåtån som rinner ut i östra delen av sjön. Bolman är ett annat flöde som förbinder Kösen med sjön Bolmen. Vattnet rinner sedan vidare ner till sjön Exen. Angelstad ligger vid Kösens norra strand, drygt en mil från Ljungby.

Vid Angelstad sker en viss igenväxning av sjön, de dominerande arterna är bladvass, starr och sjöfräken. Fågellivet är utbrett i sjön och hyste förr många häckande arter framförallt på öarna i sjön. Detta har dock minskat på grund av störningar från båturet friluftsliv. Det bedrivs även fiske i sjön och de arter som fiskas mest är abborre, gädda och gös. I norra delen finns en badplats. I naturvårdsprogrammet står att läsa ”Sjöns värden kan bestå om den och dess omgivning bevaras så opåverkade som möjligt och om man kan förena dess utnyttjande för friluftsliv med tillräcklig hänsyn till naturvärdena”. Det innebär att en utveckling av landsbygden bör ske med försiktighet och restriktion.

Landsbygdsutveckling är i huvudsak tänkt att ske i anslutning till redan exploaterat område vid Angelstad, men lämpliga områden finns också på östra sidan av Kösen vid Näglinge.

Hela Kösenområdet är klassat som mycket stora naturvärden enligt naturvårdsprogrammet. Sydöst om Angelstad finns gamla ekar, mycket död ved och sumpiga områden tätt bevuxna med al. Här är olämpligt att exploatera.

Busslinje 146 från Ljungby går fem turer om dagen måndag – fredag tur/retur mellan Angelstad och Ljungby. I Angelstad finns skola och förskola. I hembygdsparken ligger både hembygdsgränd och ett hembygdsmuseum.

Angelstad har kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp.

Badplatsen och marken runt omkring ägs av kommunen. Föreningslivet är aktivt med idrottsförening, sockenråd, hembygdsförening och byggnadsförening.

Användning

Området är i första hand lämpligt för bostäder men i anslutning till badplatsen kan också olika former av turistverksamhet vara möjlig.

Riktlinjer

Öster om badplatsen ligger hembygdsparken med ett antal fornlämningar. Bebyggelse i hembygdsplatsens absoluta närhet är inte lämplig. Likaså ska marken med stora ekar och sumpområde med al undanhållas från bebyggelse.

I Näglinge finns ett antal tomter som inte är bebyggda. Dessa är i första hand lämpliga att bygga på men för övrigt finns områden i anslutning till tomterna som kan stå på tur för bebyggelse. Viktigt är att bebyggelsen placeras på mark som inte är sank eller där det är risk för översvämning.

Angelstad, Näglinge

- - - Strandskyddslinje
- Utvalda områden för strandskyddslättnader
- Byggnader
- Vägar
- Höjdkurvor 5 m. mellan kurvorna
- Vattenskyddsområde
- Fornlämningar
- Ängs- och betesmarksinventerat
- Sumpskog
- Vatten
- Öppen mark
- Skog

14. Sjön Vidöstern – Erikstad

Beskrivning av området

Vidöstern ligger i norra delen av Ljungby kommun och genomrinnas av ån Lagan. Genom sjön går kommungränsen mellan Värnamo och Ljungby. En stor del av sjön är förhållandevis grund men en djupfåra längs östra kanten har mätts till 35 m djup. Sjön är reglerad för vattenkraftsändamål. Vidöstern används mycket för friluftsliv, bland annat fiske och då framhävs gösfisket till övervägande del. Erikstad är en fågelskådningslokal varifrån man kan se fiskgjuse, storlom och lärkfalk med flera. Båttrafiken medför vissa störningar på fågellivet.

Erikstad ligger vid Vidösterns västra strand cirka tre mil från Ljungby. Närmast sjön är marken flack vilket inte är bästa läge för bebyggelse. Väster om gamla järnvägen höjer sig landskapet och har därför bättre förutsättningar för nybyggnation. Närmaste service i form av dagligvarubutik, detaljhandel och liknande finns i Lagans samhälle.

Där marken är bebyggd är den också planlagt för bostäder. Vidösterns stugområde har en gemensam avloppsanläggning. Kommunen äger mark närmast sjön Vidöstern samt några enstaka tomter i området. Erikstad ligger inom riksintresse för friluftslivet.

Närmaste skola och förskola ligger i Vittaryd.

Användning

I första hand är det lämpligt att uppföra bostadsbebyggelse i området, men också olika verksamheter med anknytning till turism till exempel kanotuthyrning kan komma i fråga.

Riktlinjer

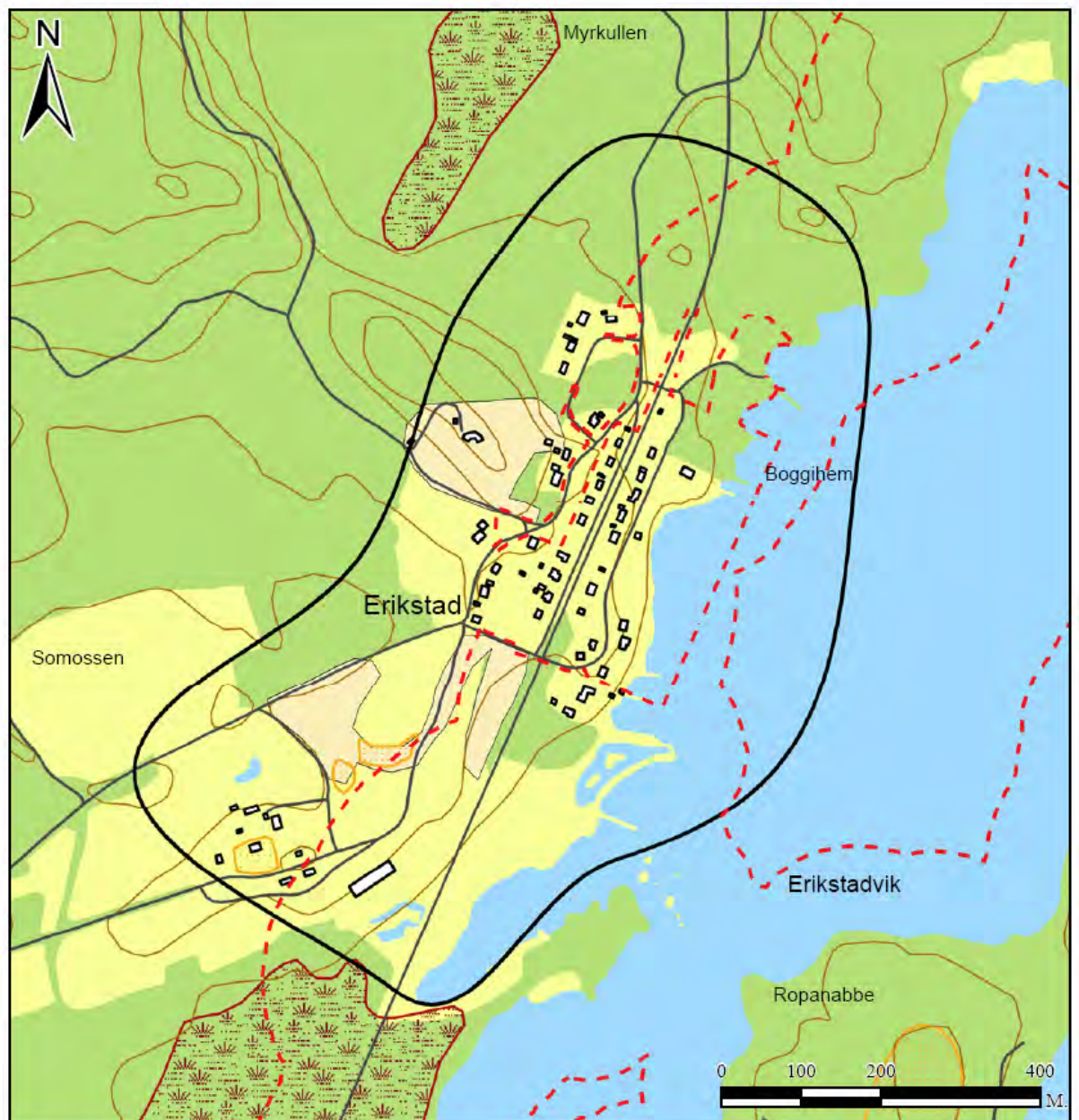
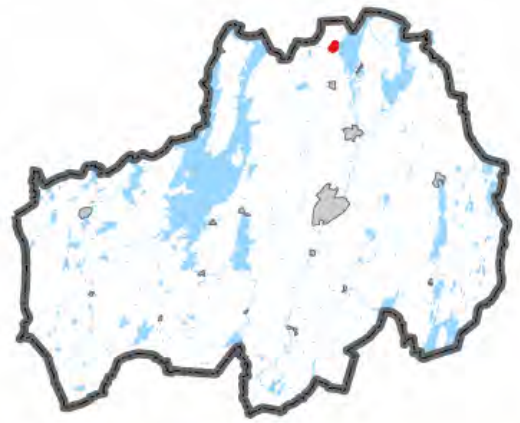
Runt Erikstad finns ett antal fornlämningar som man måste visa hänsyn till vid nybyggnation. Bebyggelse ska placeras så att risk för översvämningar minimeras. Viss del av marken närmast sjön är därför olämplig för bebyggelse.

Erikstad

Erikstad

- Strandskyddslinje
- Utvalda områden för strandskyddslättnader
- Byggnader
- Vägar
- Höjdkurvor 5 m. mellan kurvorna
- Fornlämningar
- Nyckelbiotop
- Sumpskog
- Vatten
- Öppen mark
- Skog

15. Sjön Flåren – Flattinge

Beskrivning av området

Flåren är en lång och smal sjö som också sträcker sig in i Värnamo kommun. Flattinge ligger på västra sidan av sjön och har enligt naturvårdsprogrammet stora naturvärden. En del av marken ner mot sjön är betad medan omgivningen domineras av blandad gran- och tallskog.

En fossil åker, en fyndplats och några bytomter är utpekade som fornlämningar. Närmaste skola ligger i Vittaryd och övriga servicefunktioner i Lagan. För övrigt finns Bed & Breakfast, uthyrning av båtar samt café i Flattinge.

Användning

I anslutning till befintlig bebyggelse är det lämpligt med ytterligare bostäder. För övrigt kan anläggningar för turism till exempel kanoting, campingstugor, med mera vara lämpligt.

Riktlinjer

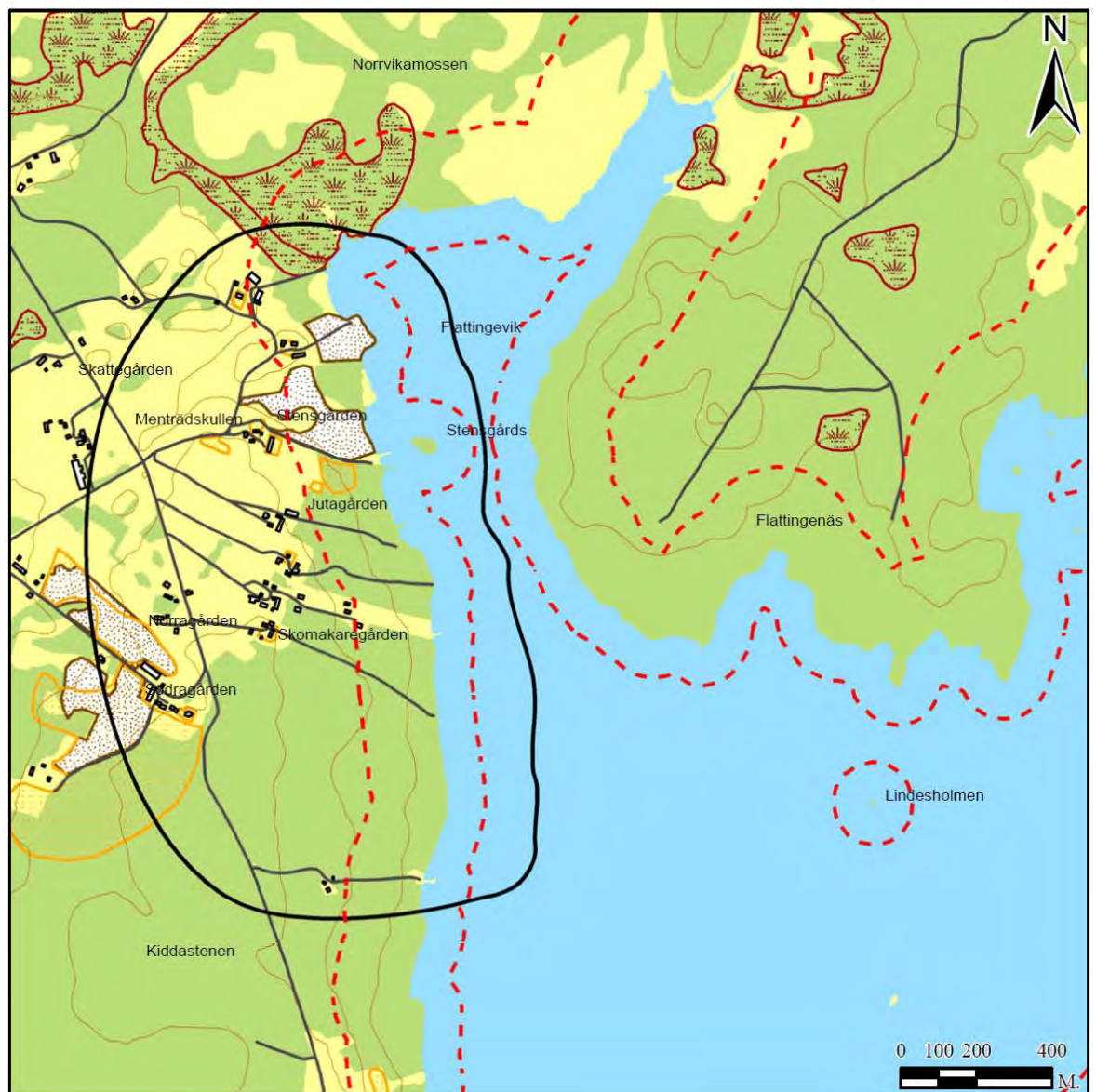
Hänsyn till de fornlämningar som finns i området ska tas när byggnation uppförs. Placering av byggnader ska ske så att risk för översvämningar, ras och skred minimeras.

Vid Flåren

Flattinge

- - - Strandskyddslinje
- Utvalda områden för strandskyddslättnader
- Byggnader
- Vägar
- Höjdkurvor 5 m. mellan kurvorna
- Fornlämningar
- Ängs- och betesmarksinventerat
- Sumpskog
- Vatten
- Öppen mark
- Skog

16. Stor-Immen

Beskrivning av området

Stor-Immen ligger i den östra delen av kommunen, mellan Ryssbysjön och Tjurken och ingår i ett friluftsområde. Öster om sjön ligger Målaskogsbergs naturreservat som har särskilt stort biologiskt, landskapmässigt och geologiskt naturvärde. Reservatet innehåller en mängd sällsynta växter och har en varierande natur.

En del granskog växer runt Stor-Immen men det finns också sankmark inom vissa områden vid sjön.

Strax norr om Stor-Immen går gamla banvallen mellan Karlshamn och Halmstad, numera Banvallsleden. I anslutning till Banvallsleden pågår ett projekt kallat Projekt Mickelsbygden. Det är ett projekt inom ramen för Leader Linné där samverkan sker mellan privata och ideella organisationer och över kommungränser. Områdets kärna sträcker sig från Ryssby/Tutaryd i väster till Vislanda i öster och från riksväg 25 i norr till Långhult/Trekanten i söder. Syftet är att skapa möjligheter för en utveckling baserad på besöksnäringen där fiske, berättande och friluftsliv är basen.

Vid västra sidan av Stor-Immen ligger ca 20 småbryggor som kan användas vid fiske.

Om man vill åka buss till Stor-Immen kan man åka busslinje 144 mellan Ljungby och Vislanda. Varje dag går det fyra turer på båda hållen måndag till fredag. Ett fåtal bussturer går på helgerna. Ryssby är närmaste orten för skola, förskola och övriga servicefunktioner. Målaskog har en bygdeförening.

Användning

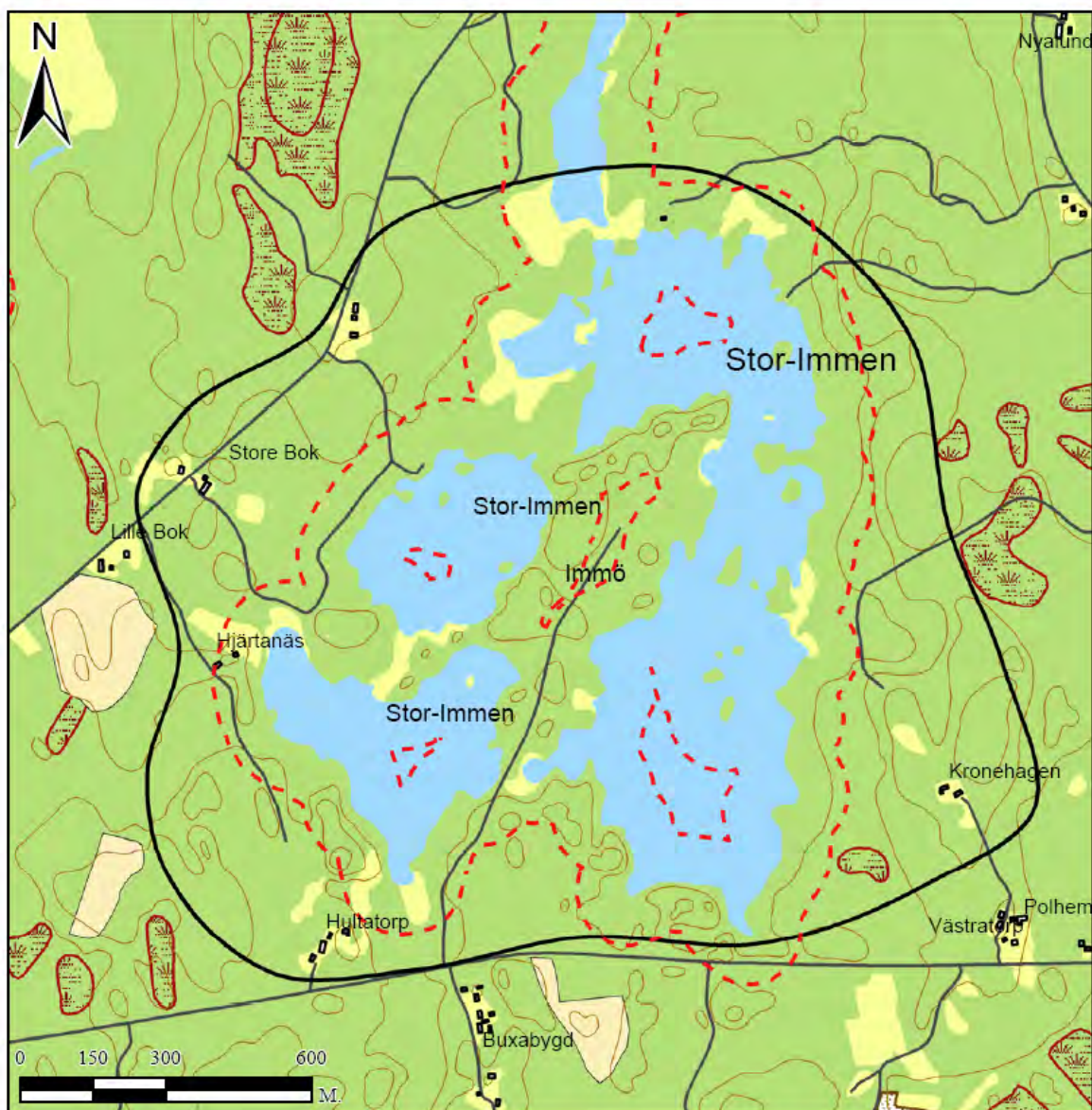
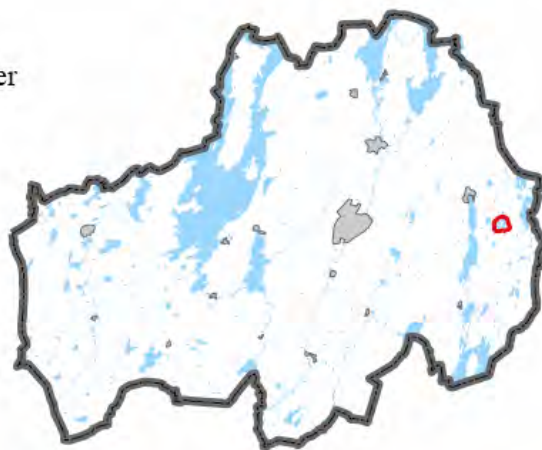
Området runt Stor-Immen är lämpligt för verksamhet som har med turism att göra. Det handlar då om camping, Bed & Breakfast, grillplatser, båtbyggor, toaletter, avloppsanläggningar med mera.

Riktlinjer

Områden för exploatering ska ses över noga så att djur- och fågellivet inte störs, till exempel där fiskgjusen brukar häcka.

Stor-Immen

- - - Strandskyddslinje
- Utvalda områden för strandskyddslättnader
- Byggnader
- Vägar
- Höjdkurvor 5 m. mellan kurvorna
- Ängs- och betesmarksinventerat
- Nyckelbiotop
- Sumpskog
- Vatten
- Öppen mark
- Skog

17. Sjön Tjurken – Målaskog

Beskrivning av området

Området vid Målaskog gränsar i öster till Alvesta kommun. En stor del av marken är bevuxen med granskog.

Genom det utpekade området går gamla banvallen mellan Karlshamn och Halmstad, numera Banvallsleden. I anslutning till Banvallsleden pågår ett projekt kallat Projekt Mickelsbygden som beskrivits under föregående område vid Stor-Immen.

Målaskogsbergs naturreservat gränsar i väster till det utpekade området vid Tjurken. Naturreservatet bildades 1975 och har särskilt stort biologiskt, landskapsmässigt och geologiskt naturvärde. Varierande natur och ett antal sällsynta växter är utmärkande för Målaskogsberg. Strands jordkula, en backstuga som visar hur fattiga levde på 1800-talet, är öppen sommartid för intresserade. Målaskog har en aktiv bygdeförening.

Busslinje 144 mellan Ljungby och Vislanda gör att det går åka buss till Målaskog. Varje dag går det fyra turer på båda hållen måndag till fredag. Ett fåtal bussturer går på helgerna. Ryssby är närmaste orten för skola, förskola och övriga servicefunktioner

Användning

Området vid Tjurken är lämpligt för verksamhet som har med turism att göra till exempel camping, Bed & Breakfast, grillplatser, båtbyggor, toaletter, avloppsanläggningar med mera.

Riktlinjer

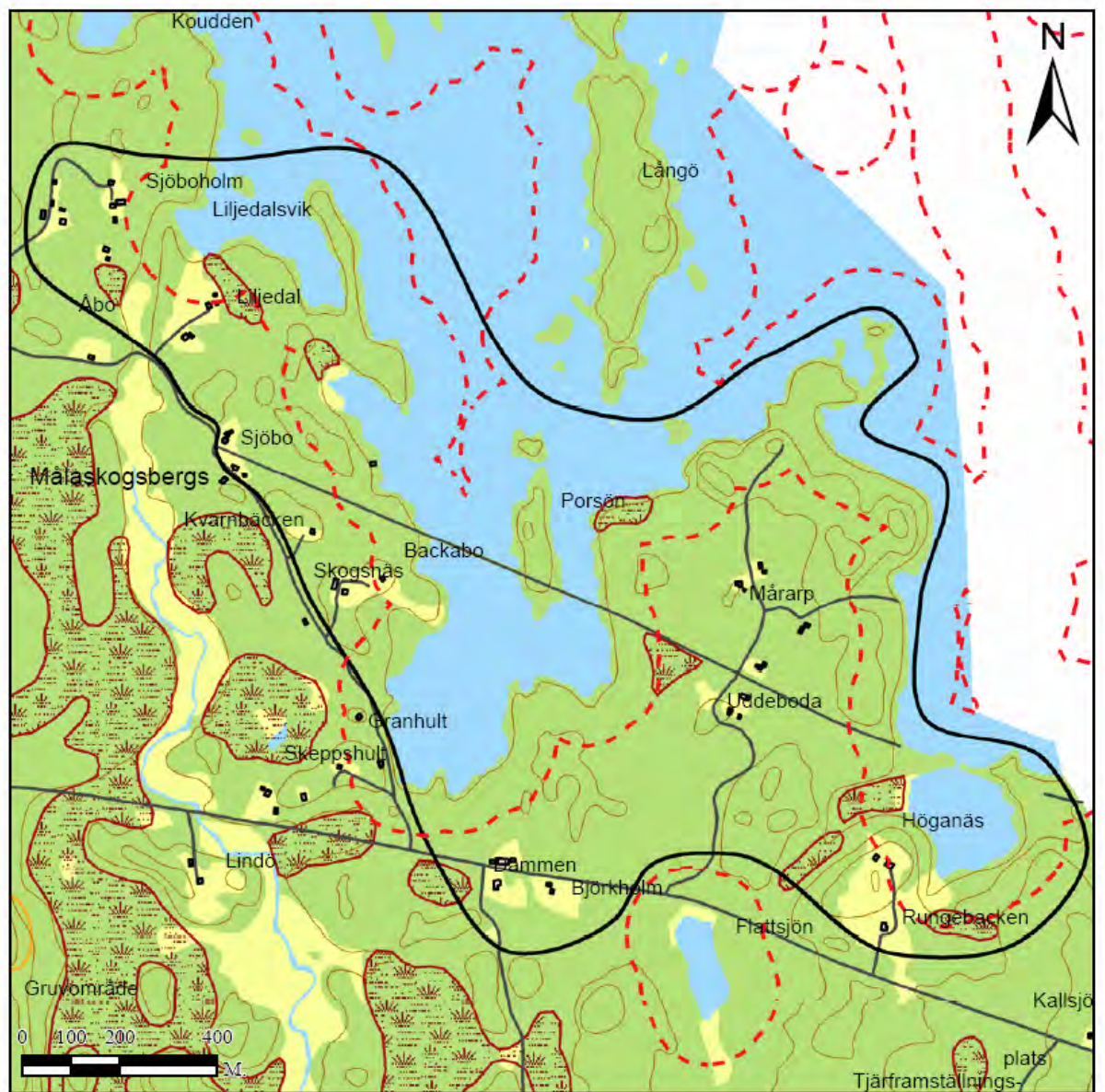
Hänsyn ska tas till djur och natur. Byggnader ska placeras så att risk för ras, skred och översvämningar minimeras.

Målaskog

Målaskog

- - Strandskyddslinje
- Utvalda områden för strandskyddslättnader
- Byggnader
- Vägar
- Höjdkurvor 5 m. mellan kurvorna
- Fornlämningar
- Sumpskog
- Vatten
- Öppen mark
- Skog

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

När en kommun upprättar eller ändrar en plan ska en miljöbedömning av planen genomföras när genomförandet antas medföra betydande miljöpåverkan. Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekter i planen så att en hållbar utveckling främjas.

En översiktplan bedöms i princip alltid medföra betydande miljöpåverkan. Ett tillägg till eller fördjupning av översiktsplanen bedöms inte alltid medföra betydande miljöpåverkan (se Prop 2008/09:119). Tillägget till översiktplan ska därför behovsbedömas utifrån bilaga 4 i förordningen till miljökonsekvensbeskrivningar.

Behovsbedömning

Kommunen gör bedömningen att tillägget till översiktsplanen medför betydande miljöpåverkan, varför en miljökonsekvensbeskrivning ska upprättas.

Genomförandet av tillägget av översiktsplanen bedöms få betydande miljöpåverkan på;

- 1 Landskapsbilden.
- 2 Fornlämningar.
- 3 Vattenkvaliteten.
- 4 Växt- och djurliv i strandnära områden.
- 5 Riksintressen, företrädesvis riksintressen enligt 3 kap 6 § MB.

Beskrivning av alternativen

Nollalternativet

Det finns inte endast en faktor som bidrar till landsbygdsutveckling, utan ett stort antal. Nollalternativet innebär att en faktor som bidrar till landsbygdsutveckling inte möjliggörs. Det kan bidra till minskad befolkning på landsbygden och svårighet att utveckla näringslivet, främst besöksnäringen. Indirekt innebär det troligen att boendet inom de studerade områdena utvecklas svagt och att möjligheterna till sysselsättning på landsbygden minskar.

Tillgängligheten för rekreation uppfattas av många som bäst när det är glest mellan boende och besökare och den befintliga trygga miljön uppfattas sannolikt av många som den mest stimulerande.

Idag sker en relativt snabb inflyttning till de större tätorterna och därmed en minskning av befolkning i de mindre orterna och på landsbygden. I kölvattnet på denna utveckling försämras befintlig service på grund av minskat underlag och mindre köptrohet på grund av människors lättrorlighet. Ekonomiskt innebär denna utveckling att skatteunderlaget just nu minskar i kommunen och att kostnaderna för bibehållen offentlig service ökar per capita.

Utan en översiktlig plan för strandskyddet kommer det inte att vara möjligt eller meningsfullt att tillämpa de nya reglerna om landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Nollalternativet innebär alltså att denna plan inte arbetas fram.

Dispens kan fortfarande lämnas enligt de övriga sex särskilda skälen. Strandskyddsplanen ger även en vägledning vid dispensärenden som inte sker inom utpekade områden. Det finns en risk att dispensprövningen inte sker enhetligt utan en strandskyddsplan.

I bedömningen tas ingen alternativ lokalisering upp, då planens syfte är att ta fram de områden som är möjliga för landsbygdsutveckling. På sätt och vis kan man hävda att alla alternativa lokaliseringar tas upp, genom att hela kommunen ses över i sökandet efter lämpliga utvecklingsområden.

Huvudalternativet: Utbyggnad enligt strandskyddsplanen

Huvudalternativet innebär att strandskyddsdispens kan lämnas inom de utpekade områdena med särskilt skäl att det långsiktigt främjar utvecklingen på landsbygden. Det innebär också att kriterier är satta för vad som är landsbygdsutveckling, och i sådana fall kan en dispens lämnas även utanför de utpekade områdena om särskilda skäl föreligger.

Enligt den nya lagstiftningen om strandskyddet måste man alltid lämna en fri passage längs vattnet då en dispens lämnas. Hur bred den fria passagen måste vara varierar med terrängen, men ett minimum av ett tiotal meter har nämnts.

Åtgärder som kan bli aktuella

I anslutning till annan bebyggelse kan nya bostadshus byggas med landsbygdsutveckling som särskilt skäl. Det kan även handla om verksamheter i nya lägen. Det är endast utbyggnadsalternativet som kommer att behandlas i kommande avsnitt.

Hushållningsbestämmelserna

Planområdet omfattas av miljöbalkens hushållningsbestämmelser enligt 3, 4 och 5 kap miljöbalken.

Markens lämplighet (3 kap 1 § MB)

Enligt 1 § MB skall mark- och vattenområden användas för det eller de ändamål för vilket områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde skall ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning. Flera av LIS-områdena ligger inom eller i närheten av redan påverkade områden eller i direkt anslutning till sådana.

Värdefulla områden (3 kap 2-5 MB)

Enligt 3 kap 2-5 §§ miljöbalken ska stora opåverkade områden, ekologiskt känsliga områden, åker och skog av nationell betydelse samt fiskevatten skyddas mot skada.

Stora relativt opåverkade områden

Området öster om Ryssbysjön och Stensjön får betecknas som ett stort relativt opåverkat område. Området är skogs- och sjörikt. Inom området finns två LIS-områden utpekade. Emellertid handlar det i första hand om sådana exploateringsföretag som är kopplade till turismen och friluftslivet varför påverkan inte påtagligt påverkar områdenas karaktär.

Ekologiskt känsliga områden

Marken vid Vidöstern-Lagadalen betecknas som ett känsligt område genom sin stora genomsläpplighet och är samtidigt viktigt för dricksvattenförsörjningen. Erikstad ligger inom ett sådant område, men bedöms inte skada naturmiljön, då området ligger i anslutning till befintlig bebyggelse.

Jordbruksmark

Flera av de utpekade LIS-området omfattar jord- och skogsbruksmark. Odensjö,

Bolmsö kyrkby, Bolmstad, Hölminge, Flattinge och längs med Krokån finns större områden med brukningsvärd jordbruksmark. Vid den fortsatta planeringen ska områden, med produktiv och sammanhängande jordbruksmark, så långt som möjligt undvikas, om de kan motverka eller försvåra jordbruksdrift. Samtidigt är det viktigt att jord- och skogsbruksföretag kan bredda den ekonomiska basen.

Skogsmark

Över hela kommunen finns större sammanhängande skogsområden. Skogsnäringen är en grundläggande förutsättning för landsbygdens fortlevnad. Näringen ska så långt möjligt få goda betingelser för en rationell verksamhet.

Riksintressen för yrkesfisket

Sjön Bolmen är utpekad som ett riksintresse för yrkesfisket. Nya exploateringsföretag förutsätts uppfylla dagens miljö- och hälsoskydds krav för avloppsanläggningar. I många fall görs anslutning till befintliga anläggningar, i andra fall förutsätts nya anläggningar eller anslutning till kommunala anläggningar. Det kan medföra att ett samlat grepp måste tas för att lösa avloppsfrågan i områden med undermåliga anläggningar. Kommunen arbetar för närvarande med att upprätta en VA-plan för hela kommunen som syftar till att långsiktigt planera för hur dricks-, avlopps-, dag- och dränvatten ska hanteras och utvecklas i kommunen.

Riksintressen (3 kap 6 § MB)

Områden med värden som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras natur- eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet ska skyddas mot påtaglig skada. Behovet av grönområden i närheten av tätorter ska särskilt beaktas.

Kulturmiljövården

Flera områden av riksintressen berörs. Bolmsö kyrkby utgörs delvis av planlagt område med båda äldre och nyare bebyggelse. Kulturmiljön karakteriseras av en kyrkby med hög ålder som bebyggelsecentrum, stort antal fornlämningar, ett hävdad odlingslandskap och en hembygdsgård.

Även flera områden som inte är klassade som riksintresse för kulturmiljövården har stora kulturhistoriska värden och finns utpekade i kommunens kulturmiljöprogram, såsom Håringe – Skeda och Bolmstad säteri.

Kommunens kulturmiljöprogram och övriga kulturmiljöer

Området vid Bolmstad hyser vissa stora landskapsmässiga kvaliteter, bland annat kring Bolmstad säteri med öppet landskapet, alléer och bokskogspartier. Även Hölminge, Odensjö och Håringe – Skeda utgörs av ett småbrutet hävdad landskap med värdefulla kulturmiljöer. Om hänsyn tas vid placering och utformning kan ny bebyggelse inpassas i landskapet.

Friluftslivet

Flera av LIS-områdena utgör riksintressen för friluftslivet, vid sjön Bolmen och sjön Vidöstern. Ett stort antal områden finns redovisade längs med sjön Bolmen vilket påverkar friluftslivet. Emellertid har LIS-områden till största delen utpekats i anslutning till befintlig tätare bebyggelse, planlagda områden, samlad bebyggelse eller byar, vilket gör att dessa områden redan hyser påverkade natur- och kulturmiljöer. Däremot ska friluftslivet och natur- och kulturmiljöer ges hög prioritet i dessa områden, så att det ska finnas goda möjligheter till bad, båtliv, fiske, natur- och kulturmiljöupplevelser. Även goda förutsättningar för landbaserat friluftsliv ska finnas. I synnerhet de orörda områdena ska ges hög prioritet.

Nylokalisering kan påverka natur- och kulturvärdena negativt vid felplacering. Men med hänsyn till framkomlighet och att strandområden som är av stort värde bevaras, kan verksamheter och åtgärder som främjar samhällsutvecklingen ändå uppföras.

Naturvården

Inga områden, som är utpekade som riksintressen för naturvården, är utpekade som LIS-områden. Däremot kan även åtgärder som vidtas utanför ett riksintresseområde påtagligt skada ett riksintresse. StorImmen och Målaskog är de områden som ligger i anslutning till ett riksintresse för naturvården. Emellertid bedöms påverkan på värdena för riksintressen inte nämnvärt påverkas, dels på grund av att de utpekade LIS-områdena ligger utanför riksintressena, dels på grund av att det är verksamheter som är kopplade till friluftsliv och turism som föreslås inom dessa områden.

Exploateringsriksintressen (3 kap 8 § MB)

Riksintressen för kommunikationsanläggningar omfattar E4:an, väg 25 och Euro-pabanan. Det enda LIS-område som geografiskt ligger i närheten av ett sådant riksintresse är Skeen. Ett bebyggelsefritt område på 30 meter ska beaktas från väg 25, men bedöms inte påtagligt försvåra utnyttjandet av väg 25 som kommunikationsled.

Bolmentunneln är utpekad som ett riksintresse för vattenförsörjningen. Vid framtida mark- och vattenanvändning får inte åtgärder vidtas som påtagligt kan försvåra nyttjandet av tunneln. Området för riksintresset avgränsas till en yta på marken på 15 meter på vardera sidan av tunneln från tunnelns centrum. Även åtgärder som vidtas utanför detta område kan påtagligt skada riksintresset. Inför exploateringsföretag inom eller i närheten av Bolmentunneln ska samråd med länsstyrelsen ske.

Inga områden som är prioriterade för vindkraft kommer i konflikt med utpekade LIS-områden.

Miljökvalitetsnormer (MKN)

Det finns miljökvalitetsnormer för luftkvaliteten och vattenkvaliteten som är tillämplig för Ljungby kommun. Syftet med miljökvalitetsnormer är att varaktigt skydda människors hälsa och miljön.

Kommunen bedömer att det inte föreligger någon risk för att normerna för luftkvaliteten överskrids som en konsekvens av genomförandet av tillägget till översiktsplan. Bedömningen grundas på att normerna inte på någon plats i kommunen överskrids eftersom det främst är täta gaturum kombinerade med tät trafik som är orsak till att normerna överskrids.

Sedan december 2009 finns miljökvalitetsnormer (MKN) för yt- och grundvatten. En skillnad i tillämpning mellan MKN för luft och vatten är att när normerna för luft överskrids är de definitiva och föranleder att ett åtgärdsprogram ska tas fram. För vatten har bestämmelserna mer karaktären av mål och är framtidsytande genom att en viss vattenkvalitet ska uppnås vid en angiven tidpunkt i framtiden. I fallet med MKN för vatten är åtgärdsprogrammen redan framtagna. Syftet med åtgärdsprogrammen är att normerna ska vara uppnådda vid den angivna tidpunkten.

Miljökvalitetsnormerna syftar till att alla vattenförekomster ska uppnå minst god yt- eller grundvattenstatus eller god ekologisk potential senast den 22 december 2015. Vattenmyndigheten har beslutat om ett generellt undantag i form av ett mindre strängt krav för kvicksilver och kvicksilverföreningar i ytvatten, som ingår i bedömningen av kemisk ytvattenstatus.

Riksdagen beslutade 2004 att Sverige ska delas in i fem vattendistrikt med en vattenmyndighet i varje distrikt. En länsstyrelse i varje vattendistrikt har utsetts till vattenmyndighet med ansvar för förvaltningen av kvaliteten på vattenmiljön inom distriktet.

Hela Sverige är indelat i fem vattendistrikt beroende på avrinningsområden. Ljungby kommun tillhör två vattendistrikt: Västerhavets och Södra Östersjöns. I båda vattendistrikten har snarlika miljökvalitetsnormer och åtgärdsprogram antagits. I Ljungby kommun har Lidhultsån klassningen ”Dålig ekologisk status”, Ryssbysjön, Agunnarydssjön, Stensjön och Mäen har klassningen ”Måttlig ekologisk status”.

Det stora flertalet av föreslagna LIS-områden ligger i anslutning till befintlig bebyggelse. Nya exploateringsföretag förutsätts uppfylla dagens miljö- och hälso-krav för avloppsanläggningar. I många fall görs anslutning till befintliga anläggningar, i andra fall förutsätts nya anläggningar eller anslutning till kommunala anläggningar. Detta kan medföra att ett samlat grepp tas för att lösa avloppsfrågan i områden med undermåliga anläggningar. Kommunen arbetar för närvarande med att upprätta en VA-plan för hela kommunen som syftar till att långsiktigt planera för hur dricks-, avlopps-, dag- och dränvatten ska hanteras och utvecklas i kommunen. Föreslagna LIS-områden enligt föreliggande tillägg är till största delen förlagda inom befintliga bebyggelseområden. Kommunen bedömer att det är i första hand undermåliga befintliga avloppsanläggningar som utgör ett väsentligt problem för vattenkvaliteten, inte de nya anläggningarna. Emellertid är gemensamhetsanläggningar och kommunala anläggningar att föredra framför enskilda anläggningar.

Sjön Bolmen finns redovisad i länsstyrelsens förslag till vattenförsörjningsplan. Sjön Bolmen försörjer femton skånska kommuner med dricksvatten och sjön kan i framtiden vara av intresse för dricksvattenförsörjningen. Ljungby kommun använder idag inte sjön Bolmen för vattenförsörjning.

Områdesskydd (7 kap miljöbalken)

Inga naturreservat, Natura 2000-områden eller kulturresevat berörs av utpekade LIS-områden.

Biotopskydd utgörs idag av alléer, källor, odlingsrösen, småvatten, stenmurar och åkerholmar. För borttagande av en biotop krävs dispens som lämnas av länsstyrelsen.

Vid Bolmens samhälle, Angelstad, Tannåker, Bolmsö kyrkby, Skeen och Bollstad finns skyddsområden för vattentäkt. Verksamheter och åtgärder får inte etableras som kan skada vattentäkterna.

Strandskydd

En utbyggnad av utvecklingsområden enligt det förslag som presenteras här medför vissa konsekvenser på den allemansrättsliga tillgängligheten och på villkoren

för djur- och växtliv. Överlag medför förslagen att det anläggningsbaserade friluftslivet stärks inom föreslagna utvecklingsområden medan det rörliga friluftslivet och djur- och växtlivet kan förväntas få delvis försämrade villkor. En bedömning av huruvida strandskyddets syften kan bibehållas med genomförda förslag måste dock göras för ärenden i varje enskilt fall.

I många fall har LIS-områden föreslagits i anslutning till redan tätare bebyggelsestrukturer. I de fall där områden med låg exploateringsgrad tas i anspråk måste krav ställas i senare planeringsskeden, vilka säkerställer den allemansrättsliga tillgängligheten till strandzonen och värnar miljöer och strukturer som har höga värden för djur- och växtliv. Eftersom en mycket liten del av kommunens stränder kan utpekats som LIS-områden, bedöms strandskyddets syften långsiktigt kunna bibehållas även efter genomförd plan.

Inventering av naturområden

Kronobergs natur är en samlad redovisning av länets mest skyddsvärda naturområden. Flera av områdena är riksintressen, Natura 2000-områden eller naturreservat. Redovisningen omfattar nästan 160 naturområden i Ljungby kommun som beskrivs och klassas efter olika skyddsvärden:

- klass 1 särskilt stora naturvärden
- klass 2 mycket stora naturvärden
- klass 3 stora naturvärden

Underlag för beslut

Kronobergs natur ska användas som underlag för beslut om mark- och vattenanvändning. Kompletterande utredningar avseende växt- och djurlivet kan bli aktuella inom LIS-områden inför exploateringsföretag, då särskilt i närheten av strandzonen.

Fornlämningar enligt kulturminneslagen

I Ljungby kommun finns över 2 000 platser med fornlämningar registrerade och nästan 4 000 fornminnen registrerade. Dessa är till stor del koncentrerade invid sjöar och vattendrag. Flera av riksintressena för kulturmiljöområden utgör fornlämningar till exempel Hamneda, Hallsjö och Tjust.

Landskapsbild

Landskapsbilden förändras ständigt beroende av olika incitament.

Från sjösidan påverkas landskapsbilden mest vid bebyggelse längs strandzonen. De områden som utpekats ligger till stor del i anslutning till redan befintliga bostäder eller verksamheter. De kommer därför att ge en mindre visuell inverkan på helhetsintrycket.

Biologisk mångfald

En av många anledningar till att just zonen där vatten möter land behöver skyddas är att den biologiska mångfalden är stor i strandzonen. Att värna den biologiska mångfalden är viktigt vid beslut om dispens från strandskyddet för att inte öka belastningen på närliggande vattendrag. Ett ingrepp i naturen påverkar alltid habitaten för flora och fauna. De åtgärder som är möjliga och rimliga för att minska påverkan ska utföras.

Flora och fauna

Ingrepp i naturen kan skada i varierande grad. Lokalt påverkas floran vid schaktning och anläggande av bland annat vägar. Zonen längs sjökanten är habitat för

många djur, både på land och i vatten. Om nuläget kartläggs noga minimeras risken att det värdefulla djur- och växtlivet påverkas negativt.

Sociala och ekonomiska konsekvenser

Tillägget ger möjlighet till nya typer av landsbygdutveckling. Fritidsområden utvecklas till fast boende med eventuellt företagande. Nya invånare gynnar den sociala strukturen i kommunen. På sikt stärks den kommunala ekonomin av att fler bor i kommunen. Förutsättningarna för en god kommunal service i hela kommunen ökar. Fastigheter med möjlighet att bygga strandnära är attraktiva att förvärva. Det kan stödja underlag för service och motverka avfolkning.

Planen syftar till att underlätta för etableringar i attraktiva strandnära lägen på landsbygden. Förhoppningen är att utvecklingsområdena både ska kunna locka nya invånare och nya verksamheter och därmed sysselsättning till kommunen.

Konsekvenserna av tillägget bedöms främst innebära ett småskaligt byggande av bostäder. Utvecklingen inom LIS-områdena kan ställa krav på utbyggnad av infrastruktur i form av standardhöjning av vägar, vatten- och avloppsanläggningar, skolskjuts, renhållning etcetera. På landsbygden är det oftast trafikverket eller enskilda vägföreningar som står för väghållningsansvaret.

Samlad miljökonsekvens

En utbyggnad av utvecklingsområden enligt det förslag som presenteras här medför vissa effekter på den allemansrättsliga tillgängligheten och på villkoren för djur- och växtliv. Överlag medför förslagen att det anläggningsbaserade friluftslivet stärks inom föreslagna utvecklingsområden medan det rörliga friluftslivet och djur- och växtlivet kan förväntas få delvis försämrade villkor. Dock är bedömningen att strandskyddets syften kan bibehållas trots detta förslag. Vid framtagandet av LIS-områden har platser med höga värden för djur- och växtliv, riksintresse för naturvärden och naturreservat undantagits. I de fall där områden med låg exploateringsgrad tas i anspråk ställs krav i senare planeringsskeden, vilka säkerställer den allemansrättsliga tillgängligheten till strandzonen och värnar miljöer och strukturer som har höga värden för djur- och växtliv. Sammantaget bedöms därför strandskyddets syften kunna bibehållas även efter att planen genomförts.

Bilaga - miljömålen		
Miljömål	Beskrivning	Kommentar
1. Begränsad klimatpåverkan	Halten av växthusgaser i atmosfären ska i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatförändringar stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig.	Bebyggelse, oavsett var den sker bidrar till ökad energianvändning, trafik och transporter. Bebyggelse och aktiviteter på landsbygden förutsätter i många fall transporter med personbil.
2. Frisk luft	Luften skall vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas. Inriktningen är att miljökvalitetsmålet skall nås inom en generation.	Bebyggelsen kan bidra till att kollektivtrafiken stärks på landsbygden. Bebyggelse bidrar till ökad energianvändning, trafik och transporter vilket försämrar luftkvaliteten.
3. Bara naturlig försurning	De försurande effekterna av nedfall och markanvändning skall underskrida gränsen för vad mark och vatten tål. Nedfallet av försurande ämnen skall heller inte öka korrosionshastigheten i tekniska material eller kulturföremål och byggnader.	Bebyggelsen kan bidra till att kollektivtrafiken stärks på landsbygden. Bebyggelse bidrar till ökad energianvändning, trafik och transporter vilket försämrar luftkvaliteten.
4. Gifrfri miljö	Miljön skall vara fri från ämnen och metaller som skapats i eller utvunnits av samhället och som kan hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden	Inom vissa LIS-områden finns identifierade förorenade områden, vilket ska beaktas i beslut om framtida markanvändning.
5. Skyddande ozonskikt	Ozonskiktet skall utvecklas så att det långsiktigt ger skydd mot skadlig UV-strålning.	Utpekande av LIS-områden påverkar inte miljömålet.
6. Säker strålmiljö	Människors hälsa och den biologiska mångfalden skall skyddas mot skadliga effekter av strålning i den yttre miljön.	Utpekande av LIS-områden påverkar inte miljömålet.
7. Ingen övergödning	Halterna av gödande ämnen i mark och vatten skall inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningar för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten.	Med komplettering av befintliga bebyggelser kan gemensamma avloppslösningar minska utsläpp av övergödande ämnen till närliggande sjöar.
8. Levande sjöar och vattendrag	Sjöar och vattendrag skall vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer skall bevaras.	En viss påverkan sker alltid vid en byggnation. Med komplettering av befintlig bebyggelse kan gemensamma avloppslösningar minska utsläpp av övergödande ämnen. Vid utpekandet har särskilt stor hänsyn tagits till att bevara goda livsvillkor för växt- och djurlivet.
9. Grundvatten av god kvalitet	Grundvattnet skall ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag	Med komplettering av befintlig bebyggelse kan gemensamma avloppslösningar minska utsläpp av övergödande ämnen så att grundvattenkvaliteten säkerställs.
10. Hav i balans samt levande kust och skärgård	Västerhavet och Östersjön skall ha en långsiktigt hållbar produktionsförmåga och den biologiska mångfalden skall bevaras. Kust och skärgård skall ha en hög grad av biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden.	Lagan och Fylleån rinner ut i Kattegatt, Helge å rinner ut i Hanöbukten.
11. Myllrande våtmarker	Våtmarkernas ekologiska och vattenushållande funktion i landskapet skall bibehållas och värdefulla våtmarker bevaras för framtiden.	Utpekande av LIS-områden påverkar inte miljömålet. Viss påverkan sker vid byggnation.
12. Levande skogar	Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion skall skyddas samt-	Vissa av de utpekade områdena finns i skogsmiljö.

	<p>diget som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas. Inriktningen är att miljö kvalitetsmålet skall nås inom en generation.</p>	
13. Ett rikt odlingslandskap	<p>Odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion skall skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks.</p>	<p>Vissa av de utpekade områdena finns i odlingsmiljö. Möjligheten att bygga i attraktiva lägen på landsbygden kan också säkerställa att nya generationer vill ta över ansvaret att bruka marken i framtiden.</p>
14. Storslagna fjäll	<p>Berörs inte.</p>	<p>Berörs inte.</p>
15. God bebyggd miljö	<p>Städer, tätorter och annan bebyggd miljö skall utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden skall tas till vara och utvecklas.</p>	<p>Ökat befolkningsunderlag ger ett långsiktigt, ekonomiskt och personellt underlag för lokala servicefunktioner, som därmed stärks. Ett attraktivt boende nära en strand ger bättre förutsättningar för utnyttjande av infrastruktur i form av vägar, kollektivtrafik m.m. jämfört med ett utspritt boende.</p>
16. Ett rikt växt- och djurliv	<p>Den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer, ekosystemen och deras funktioner och processer ska värnas.</p>	<p>En viss påverkan sker alltid vid en byggnation. Vid utpekandet har särskilt stor hänsyn tagits till att bevara goda livsvillkor för växt- och djurlivet.</p>

KOMMUNENS HANDLÄGGNING

Vägledande

Översiktsplanen ska redovisa lämpliga områden där det får beaktas som ett särskilt skäl om en byggnad, verksamhet, anläggning eller åtgärd bidrar till utvecklingen av landsbygden. Redovisningen i översiktsplanen ska vara vägledande när man prövar dispenser från och upphävanden av strandskyddet. Översiktsplaner upprättas med syfte att peka ut allmänna intressen och att vara ett underlag för fortsatt handläggning vid till exempel bygglov och detaljplaner.

Grundprincip för dispens eller upphävande av strandskydd:

1. Ett särskilt skäl måste uppfyllas för att dispens/upphävande av strandskyddet ska kunna ges (7 kap 18 § c MB eller 7 kap 18 e MB).
2. Är dispensen/upphävandet av strandskyddet förenligt med strandskyddets långsiktiga syften (7 kap 26 § MB) samt säkerställs tillräcklig fri passage för allmänheten för att bevara goda livsvillkor för växt- och djurlivet (7 kap 18 § f MB).

Två steg

Det första steget är att bedöma om det finns särskilda skäl för att upphäva eller ge dispens från strandskyddet. Finns särskilda skäl tas steg två. Då ska en bedömning göras om djur- och växtlivet påverkas på ett oacceptabelt sätt och om allmänhetens tillgång till strandområden försämras. Om de biologiska värdena eller allmänhetens tillgång till strandområden påverkas på ett oacceptabelt sätt kan inte dispens ges.

Vid åtgärder och byggnation inom strandskyddsområde krävs i regel ett gediget underlag för att kunna bedöma påverkan på växt- och djurlivet samt allmänhetens tillgänglighet längs med stranden.

Olika exempel

Sex bostadshus ska uppföras

Det första steget är att avgöra om bostadshusen ska uppföras inom ett LIS-område och om de bedöms bidra till utvecklingen av landsbygden på lång sikt. Därefter ska bedömas om bebyggelsen är förenlig med strandskyddets långsiktiga syften, allmänhetens tillgänglighet samt om det finns en tillräcklig fri passage för att bevara goda livsvillkor för växt- och djurlivet. Prövningen kan behöva göras genom en detaljplan.

Enstaka bostadshus

Ska huset byggas inom ett LIS-område får det uppföras i närheten av befintlig bebyggelse. Ingen prövning om huset bidrar långsiktigt till utveckling av landsbygden görs. Därefter ska byggnadens påverkan på växt- och djurlivet samt allmänhetens tillgänglighet längs med stranden prövas. Bostadshus kräver bygglov.

En båtbygga

Om båtbygga för ett antal båtar avses att anläggas ska det prövas om det föreligger särskilda skäl. Det får prövas om byggnadens långsiktigt kan bidra till utveckling av landsbygden eller om det finns andra särskilda skäl enligt 7 kap MB. Därefter ska byggnadens påverkan på växt- och djurlivet samt allmänhetens tillgänglighet längs med stranden prövas. Innebär anläggandet av byggnaden påverkan i vattnet är åtgärden en vattenverksamhet enligt 11 kap MB och anmälningspliktig hos länsstyrelsen. Båtbygga kräver i regel alltid bygglov.

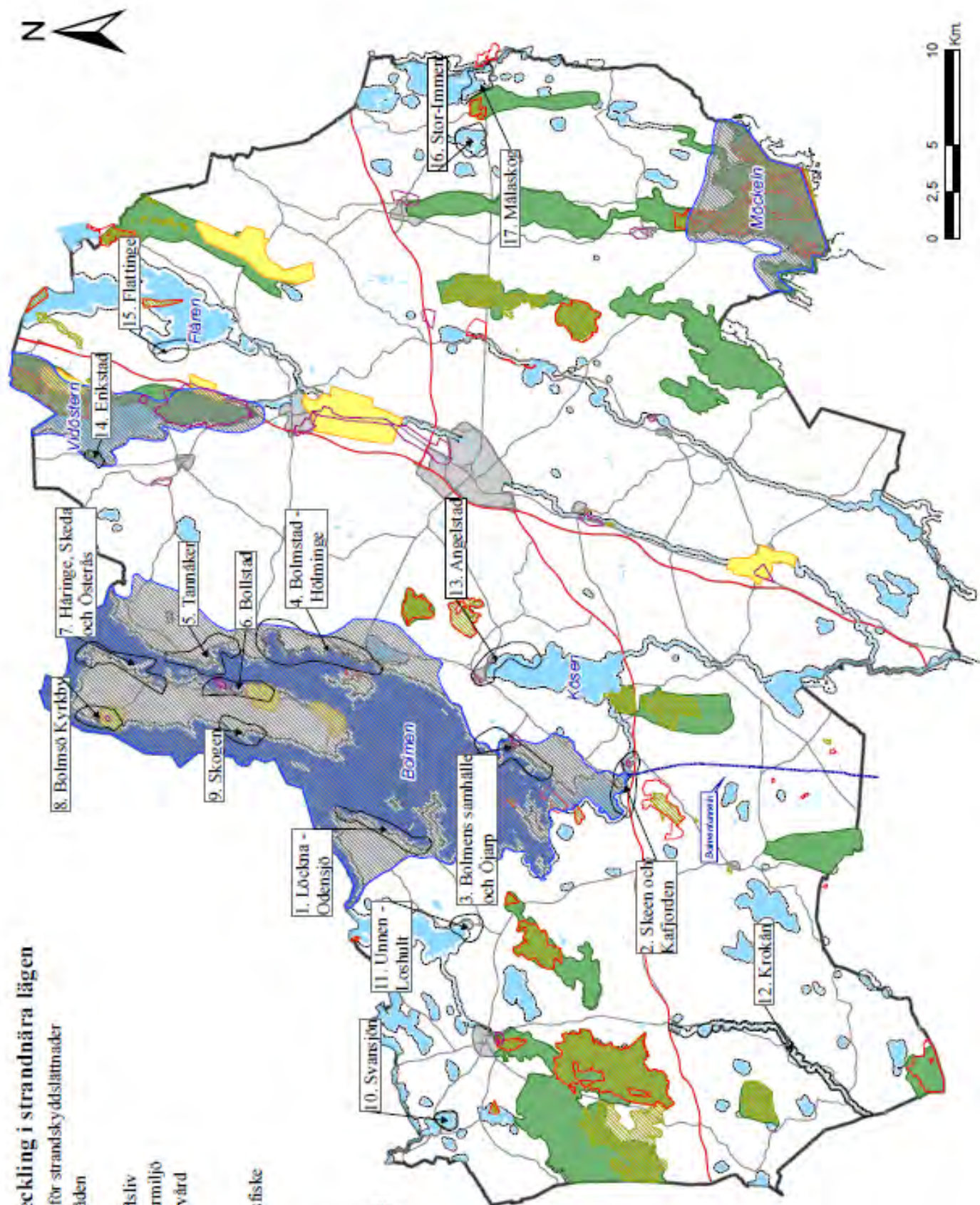
REFERENSLISTA

- Strandskydd och utvecklingen av landsbygden, regeringens proposition 2008/2009:119.
- Boverkets hemsida, www.boverket.se.
- Allt om allemansrätten, 2008, Ingemar Ahlström.
- Landsbygdsutveckling i strandnära lägen, samrådshandling 2009, Vaggeryds kommun.
- Strandskydd – en vägledning för planering och prövning, 2009:4, Naturvårdsverket och Boverkets handbok, september 2009.
- Fritt fram för friluftsliv – tema Planering för tätortsnära natur och stränder.
- Kronobergs natur, Länsstyrelsen i Kronobergs län 1989.
- Landsbygdsprogram för Ljungby kommun antaget 2009-10-20.
- Bolmen 2000 – Samverkansprojekt Bygderna – Kommunerna – Länsstyrelserna 1997 – 2000, oktober 2001.
- LIS-områden i Munkedals kommun, utställningshandling februari 2010.
- Översiktplan för Ljungby kommun, antagen 2006-06-01.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

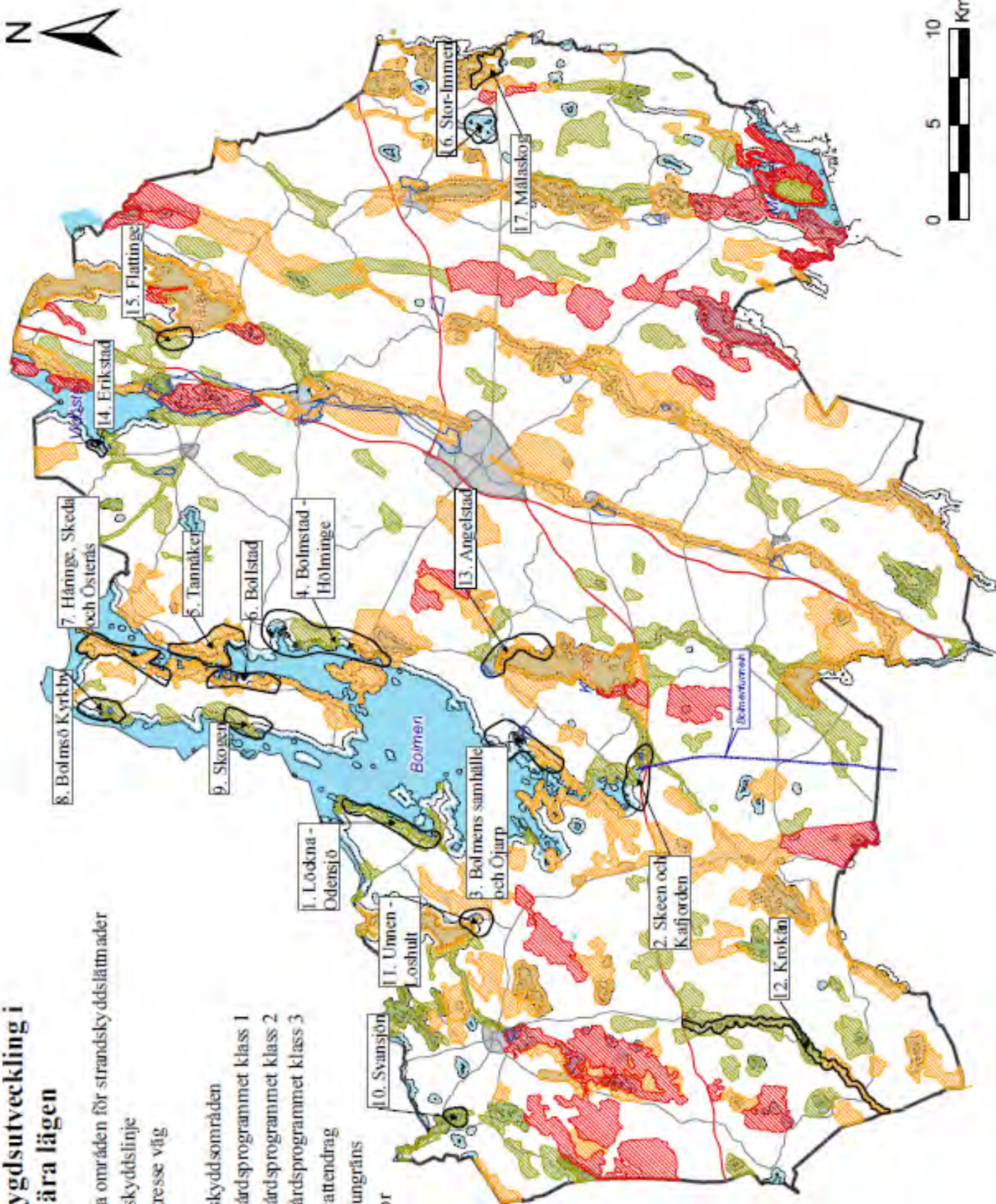
Utvälda områden för strandskyddsåtgärder

- Vattenskyddsområden
- BolmentunneIn
- Riksintresse friluftsliv
- Riksintresse kulturmiljö
- Riksintresse naturvård
- Naturservat
- Natura 2000
- Riksintresse yrkesfiske
- Sjöar/vattendrag
- Kommungräns
- Riksintresse väg
- Väggar
- Strandskyddslinje
- Orsytter

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

- Utvalda områden för strandskyddsåtgärder
- Strandskyddslinje
- Riksintresse väg
- Vägar
- Vattenskyddsområden
- Naturvårdsprogrammet klass 1
- Naturvårdsprogrammet klass 2
- Naturvårdsprogrammet klass 3
- Sjöar/vattendrag
- Kommungränns
- Ortsytor

**LJUNGBY
KOMMUN**

Plankontoret, 341 83 Ljungby
Tel: 0372 – 78 90 00, Fax: 0372 – 78 92 65
www.ljungby.se